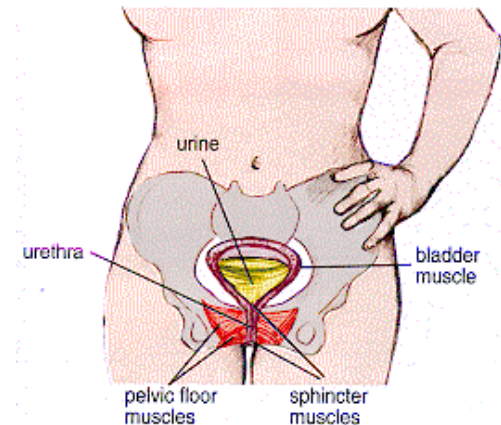

A női medence és gáttájék topográfiája, metszetanatómiája

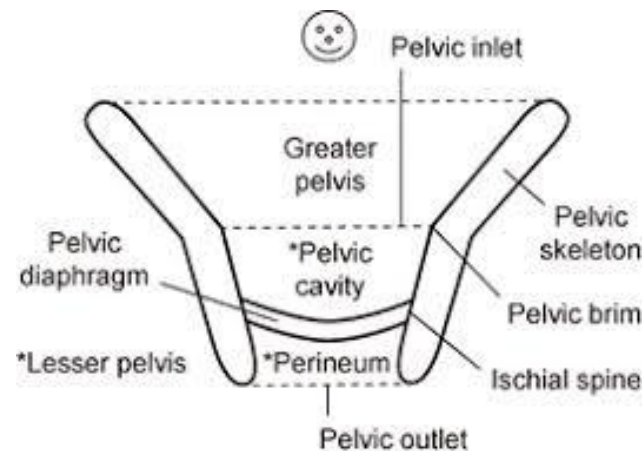
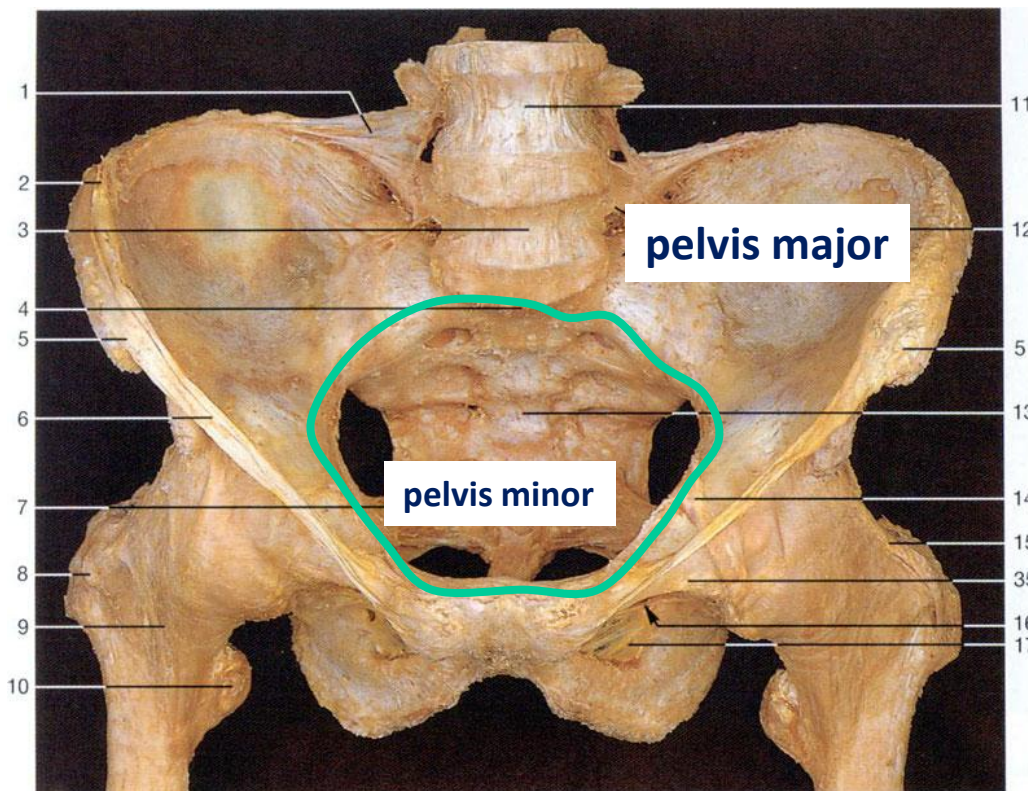

Dr. Székely Andrea Dorottya

Semmelweis Egyetem

Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstani Intézet

A MEDENCE EGÉSZBEN

**pelvis major
(nagymedence)**

**határvonal:
linea terminalis**

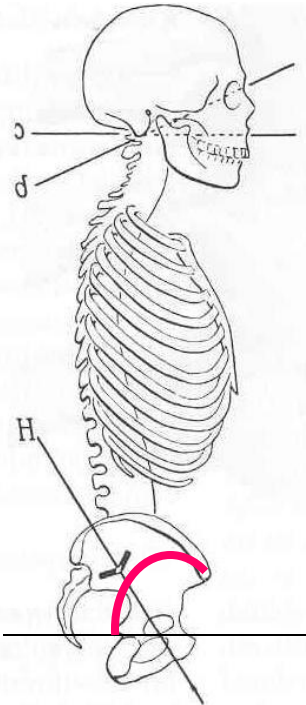
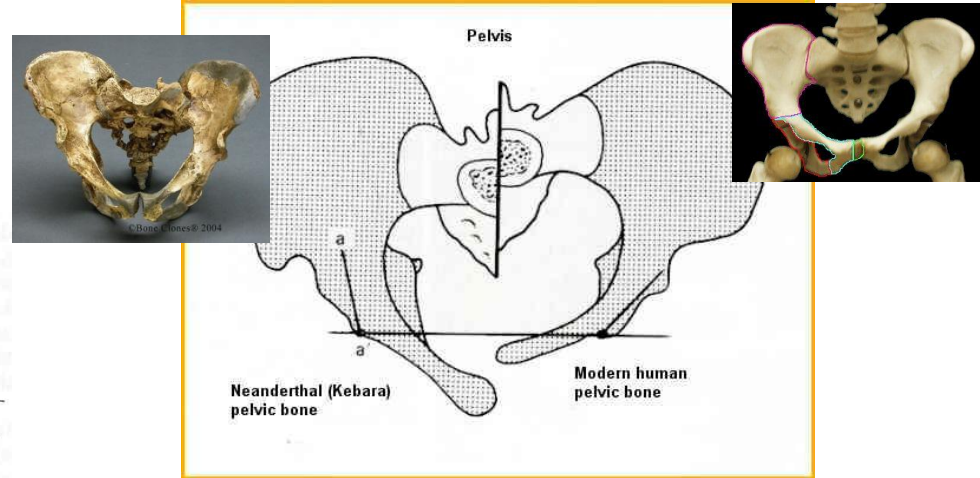
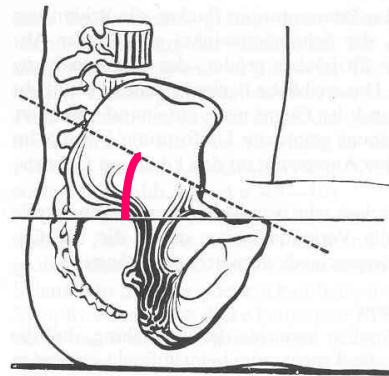
**pelvis minor
(kismedence, vagy
valódi medence)**

1 Iliolumbar ligament	11 Sacrum
2 Iliac crest	14 Iliopectineal arch
3 Fifth lumbar vertebra	15 Iliofemoral ligament (horizontal band)
4 Sacral promontory	16 Obturator canal
5 Anterior superior iliac spine	17 Obturator membrane
6 Inguinal ligament	18 Greater sciatic foramen
7 Sacrospinous ligament	19 Sacrospinous ligament
8 Greater trochanter	20 Sacrotuberous ligament
9 Iliofemoral ligament (vertical band)	21 Lesser sciatic foramen
10 Lesser trochanter	22 Ischial tuberosity
11 Forth lumbar vertebra	23 Ischiofemoral ligament
12 Iliolumbar and ventral sacroiliac ligaments	24 Intertrochanteric crest
	35 Pubofemoral ligament

A MEDENCE STATIKÁJA

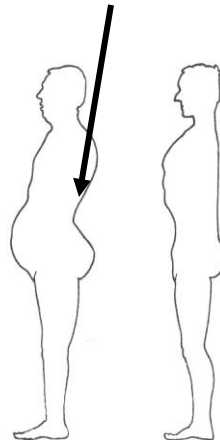
Homo neanderthalensis és Homo sapiens

Inclinatio pelvis:
60° ülő helyzetben

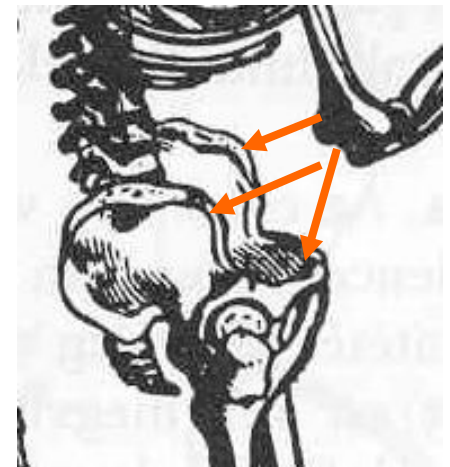

Inclinatio pelvis:
cca 70° álló helyzetben

Hyperlordosis

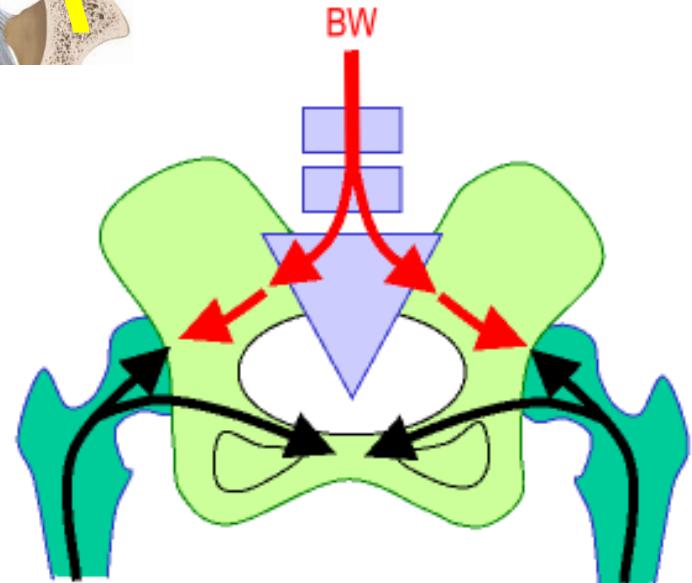
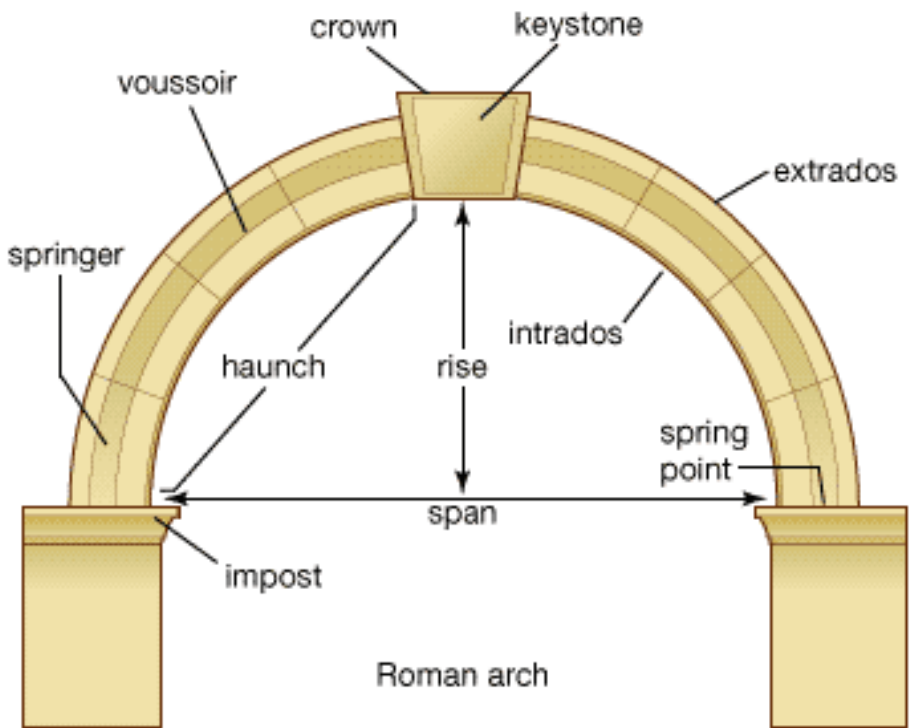
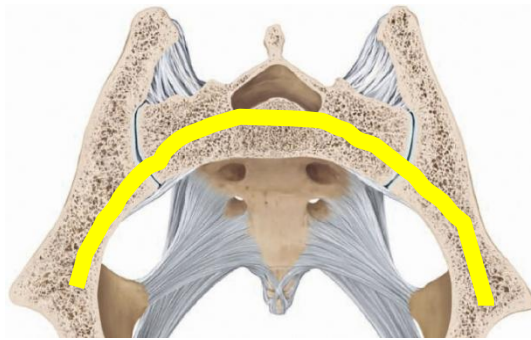

Vesalius szerinti medencebemenet

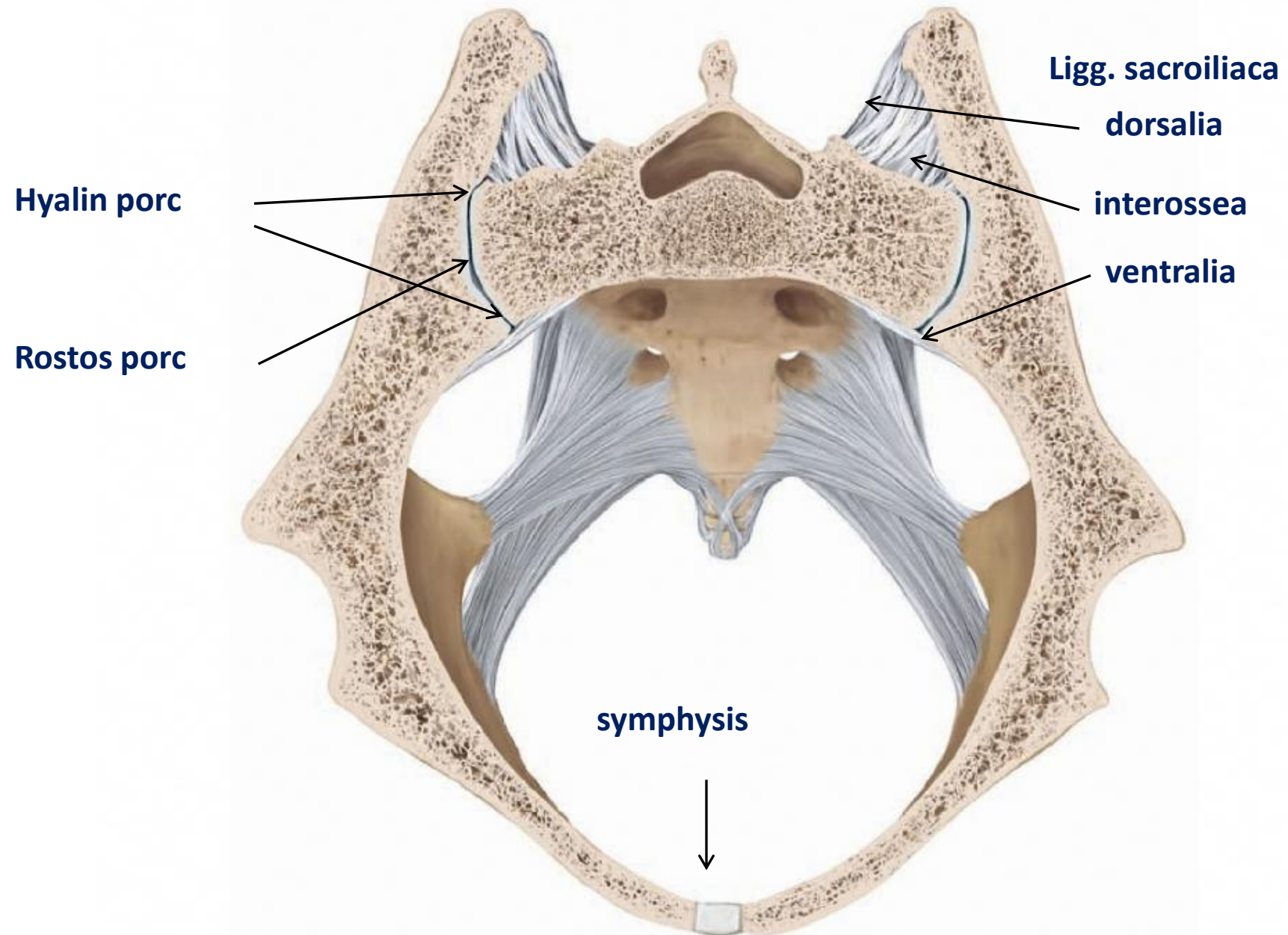

A MEDENCE STATIKÁJA

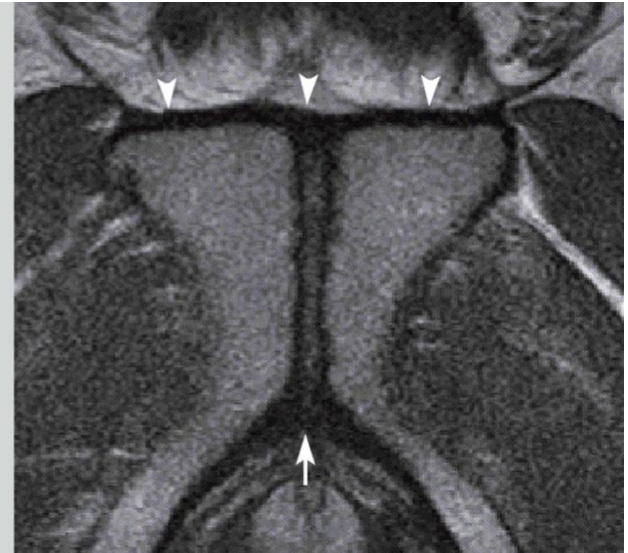
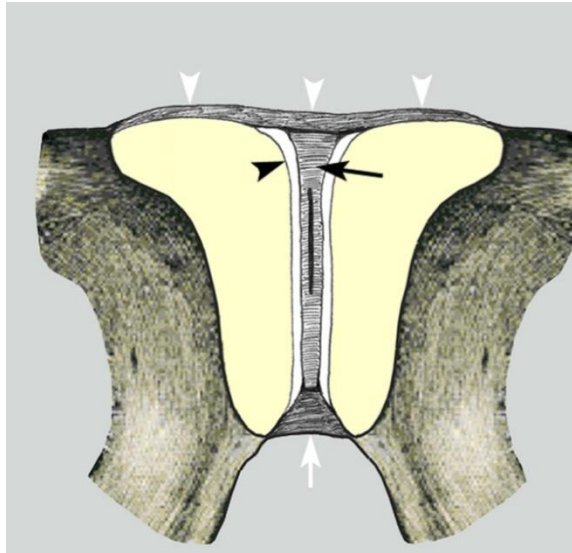
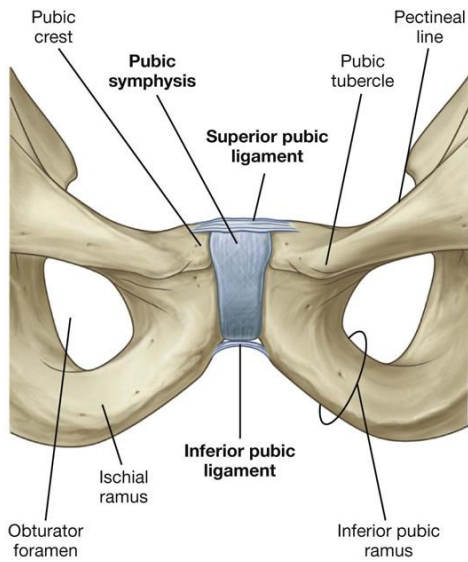

Trabecular system of the Pelvis Follows Weight-Bearing Lines

TARTÓSZERKEZET

SYMPHYSIS PUBICA

Symphysis pubica (nem-synovialis amphiarthrosisok közé tartozik)

A csontok közötti rés előrefelé 2-3 mm-rel tágabb

Rostporcos discus tölti ki, benne néha üreg képződhet (HEMIDIARTHROSIS), felszínét hyalin boríthatja

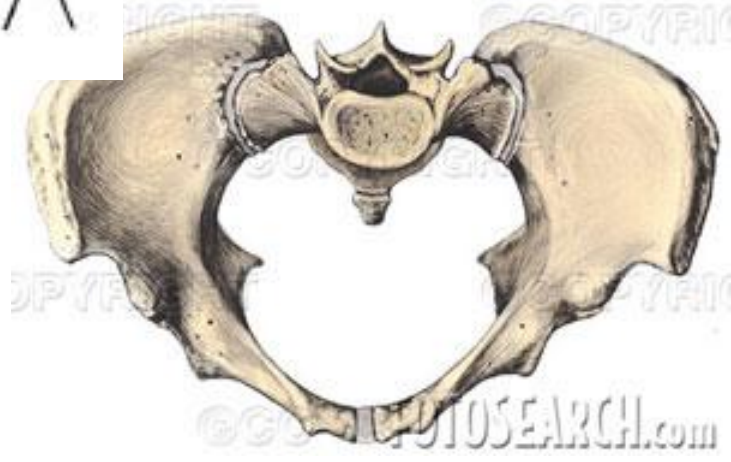
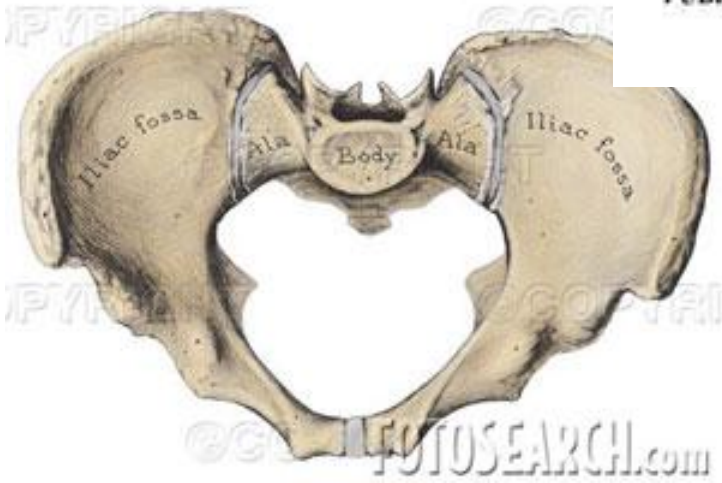
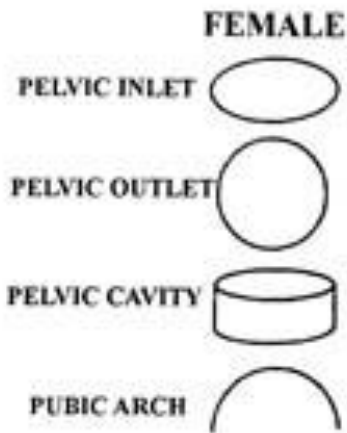
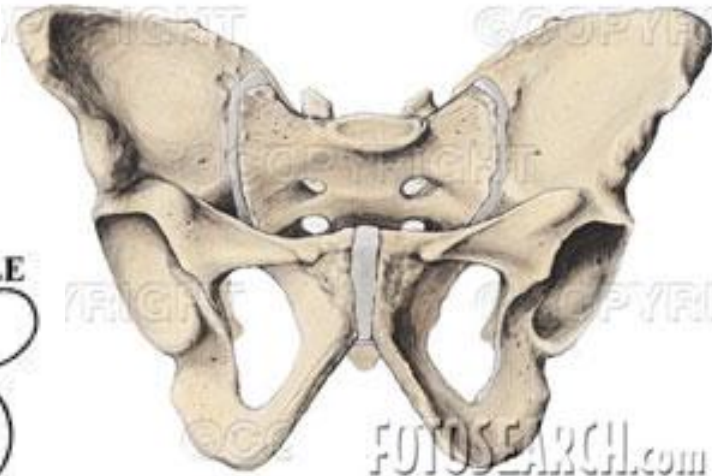
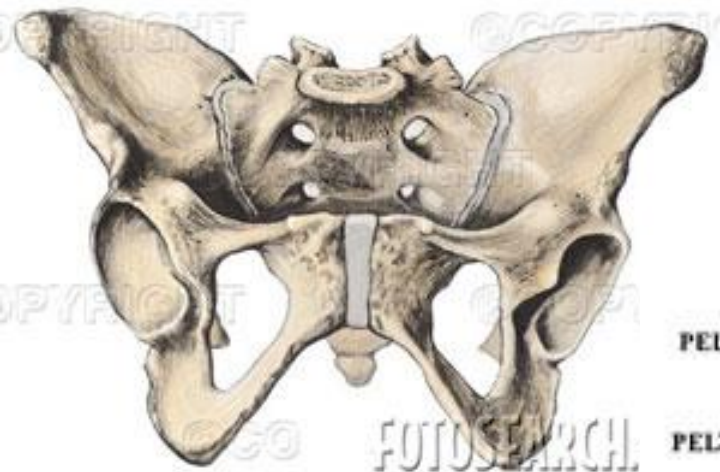
Szalagok erősítik

Ligamentum pubicum superius (erősebb)

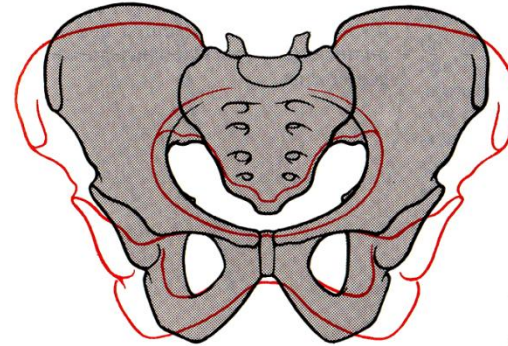
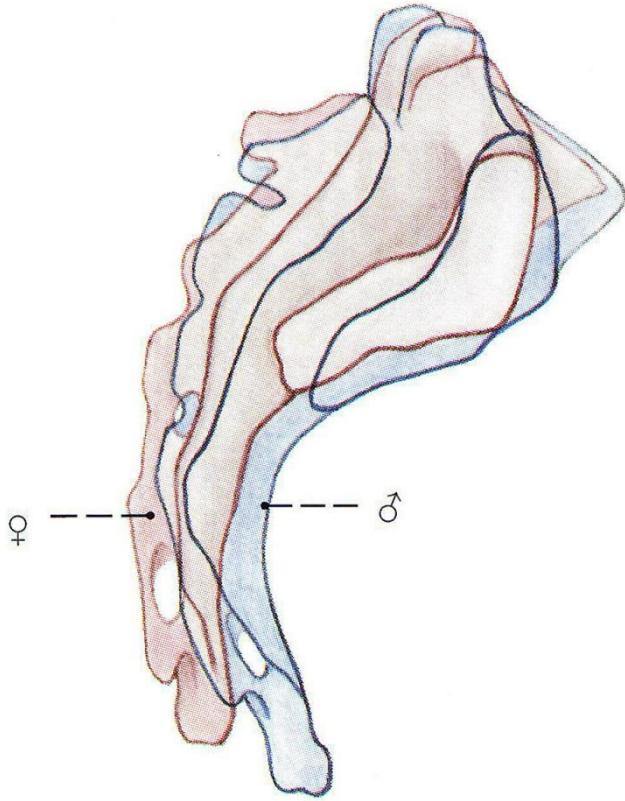
Ligamentum pubicum inferius (gyengébb)

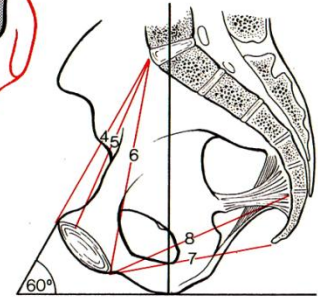
A NŐI ÉS A FÉRFI MEDENCE

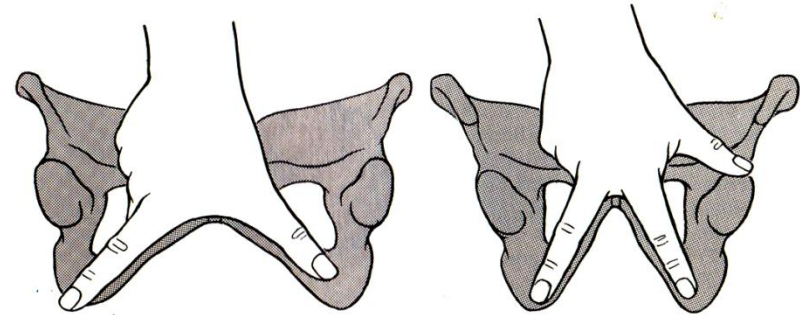
A NŐI ÉS A FÉRFI MEDENCE

D Vergleich zwischen einem männlichen und einem weiblichen Becken

A Beckenneigung

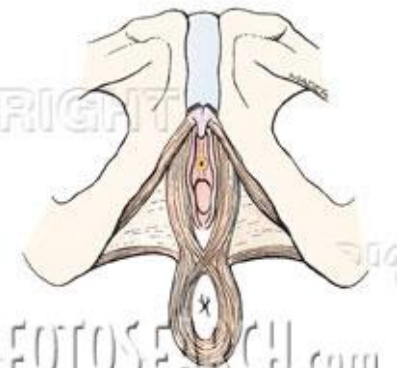
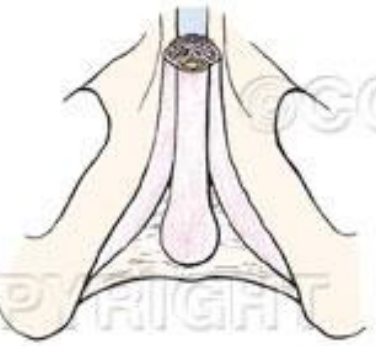
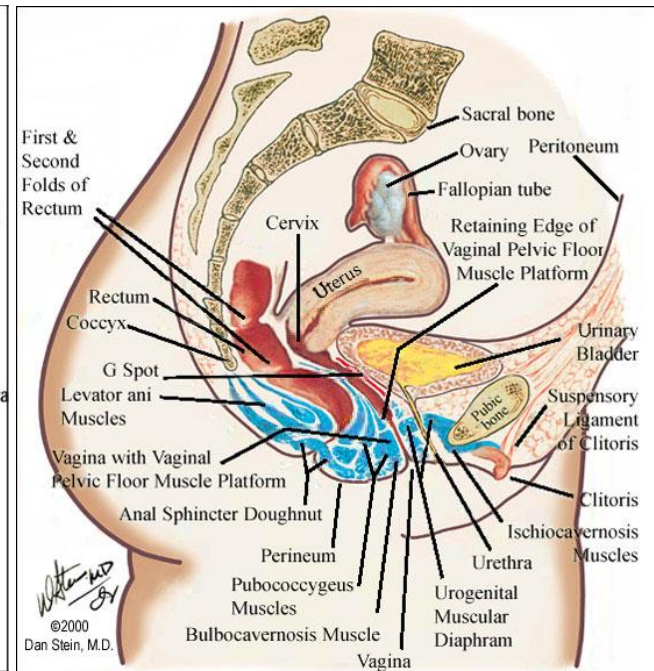
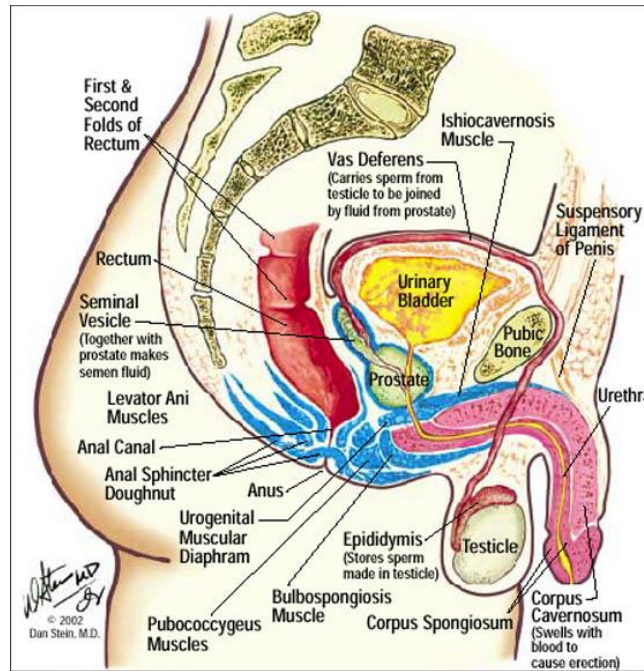

E Arcus pubis

F Angulus subpubicus

NEMEK KÖZTI MORFOLÓGIAI KÜLÖNBSÉGEK

FOTORESEARCH.com

FOTORESEARCH.com

A PELVIS KIJÁRATÁT HÁROM IZMOS - ROSTOS KÉPLET HATÁROLJA

1. Diaphragma pelvis:

m. levator ani csoportja

1. *m. pubococcygeus (ant)*
2. *m. pubovaginalis*
3. *m. puborectalis*
4. *m. iliococcygeus (post)*
5. *m. coccygeus (ischiococcygeus)*

m. sphincter ani externus

2. Diaphragma urogenitale:

m. transversus perinei profundus

1. *m. sphincter urethrovaginalis*
2. *m. compressor urethrae*
3. *m. sphincter urethrae*

3. Trigonum urogenitale:

m. ischiocavernosus

m. bulbospongiosus

m. transversus perinei superficialis

FELSZÍNESEN:

m. corrugator cutis ani (simaizom!)

A **m. levator ani** inas ívvel ered a *m. obturator internus* fasciáján, rostjai kétszeres kereszteződéssel két nyílást alakítanak ki a symphysis mögött, a **hiatus (uro)genitalis** és a **hiatus analis**. Ez az izom támasztja alá a belső szerveket és a hiatus analis (*rectum/anus*) körül sphinctert alkot. Az anus és a farokcsont között jön létre a **ligamentum anococcygeum**.

A **diaphragma urogenitale** trapéz alakú izom-ktsz lemez, amelyen több ér-ideg köteg halad át. A gátizmot középen fúrja át a **húgycső** (*m. sphincter urethrae externus*), majd emögött a **vagina**. **Centrum tendineum** - a medencefenék és a gát izmainak összeszövődése.

m. sphincter urethrae internus – simaizom

m. sphincter urethrae externus - harántcsíkolt izom

ROSTTÍPUSOK:

II típusú (fast twitch) - sphincter rapid zárása (30%)

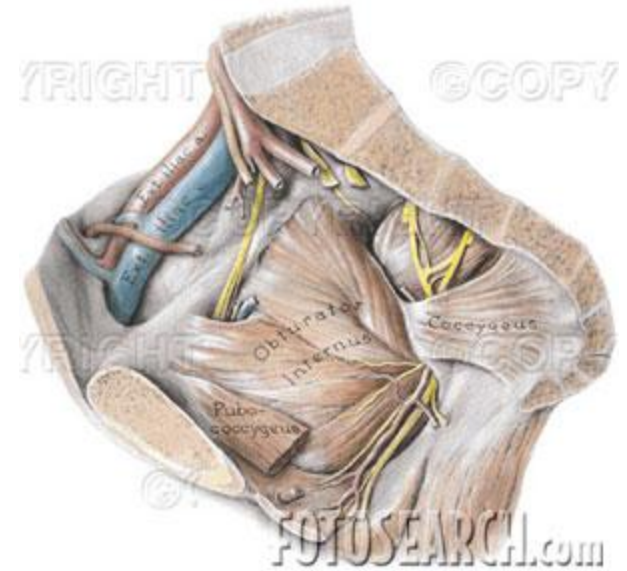
I. típusú (slow twitch) izomtónus fenntartása, ezáltal a medencei szervek alátámasztása.

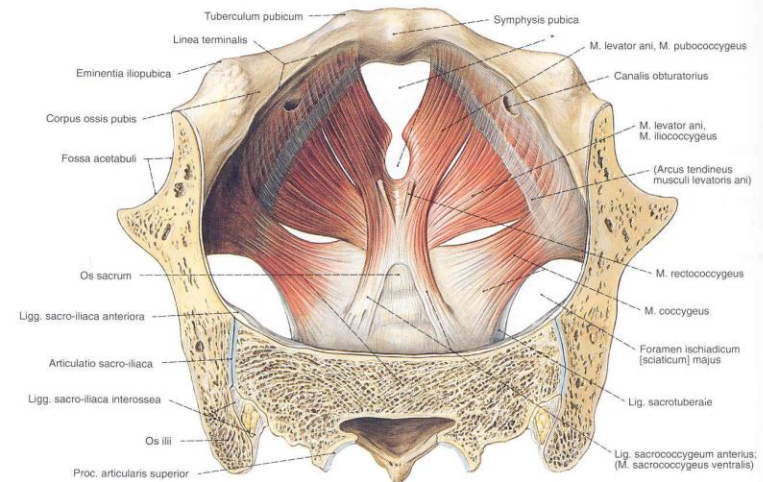
DIAPHRAGMA PELVIS

A medencefenék izmai, musculi diaphragmatis pelvis

Név <i>Beidegzés</i>	Eredés	Tapadás	Működés
1. M. levator ani <i>a S III/IV ágai</i> töltésérteszerű, a következő részekből áll: m. pubococcygeus m. levator prostatae m. pubovaginalis m. puborectalis m. iliococcygeus	arcus tendineus musculi levatoris ani (=a fascia obturatoria ivszerű megerősödése, a symphysis publicától oldalt a spina ischiadicáig, a m. obturator internust áthidalja)	belesugárzik a m. sphincter ani externusba, az os sacrumhoz és az os coccygishez húzódik	az izomhurok hátulról körbefogja a rectumot; medialis szabad széle a levatorkaput képezi az urethra (és nőben a vagina) átlépése számára; nőben tartóhevederként hat a medencefenékre
2. M. coccygeus <i>a S III/IV ágai</i> rostjai többsége összenőtt a lig. sacrospinaléval	spina ischiadica	az alsó keresztcsonti szegmentek oldalsó felszíne és a farokcsont	a lig. sacrospinaléval való együttműködésével erősíti a medencefenéket
3. M. sphincter ani externus <i>n. pudendus</i> pars subcutanea pars superficialis pars profunda	rostjai az anus előtt és mögött a coriumhoz; a centrum tendineum perinei és a lig. anococcygeum közötti rostok; az előbbieket felett néhány cm-rel a canalis analist gyűrűszerűen körbefogó rostok;		az anus külső, harántesíkvolt záróizma

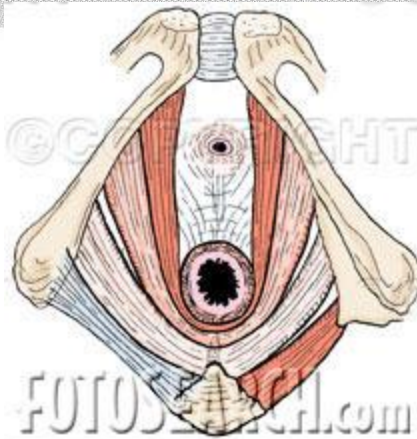

222 A medence zsigerei

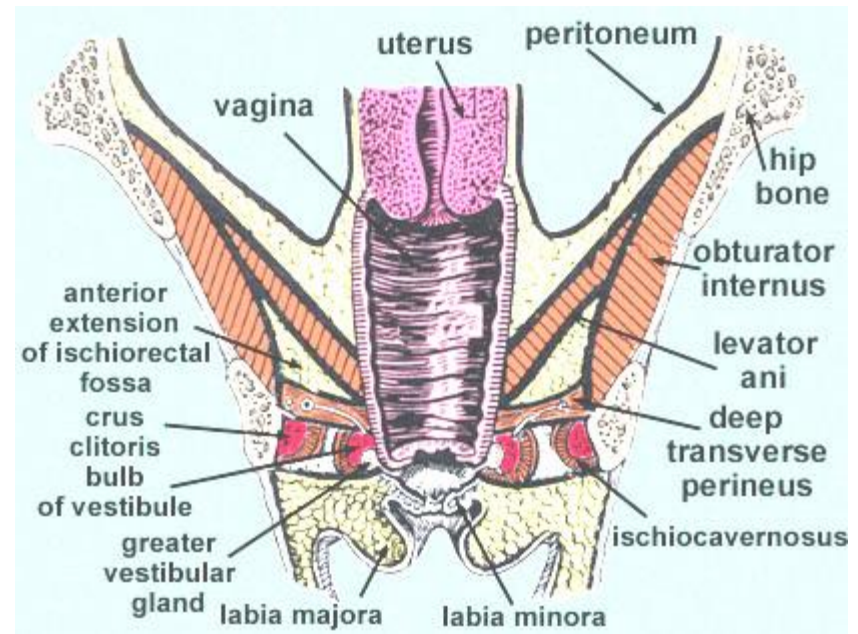
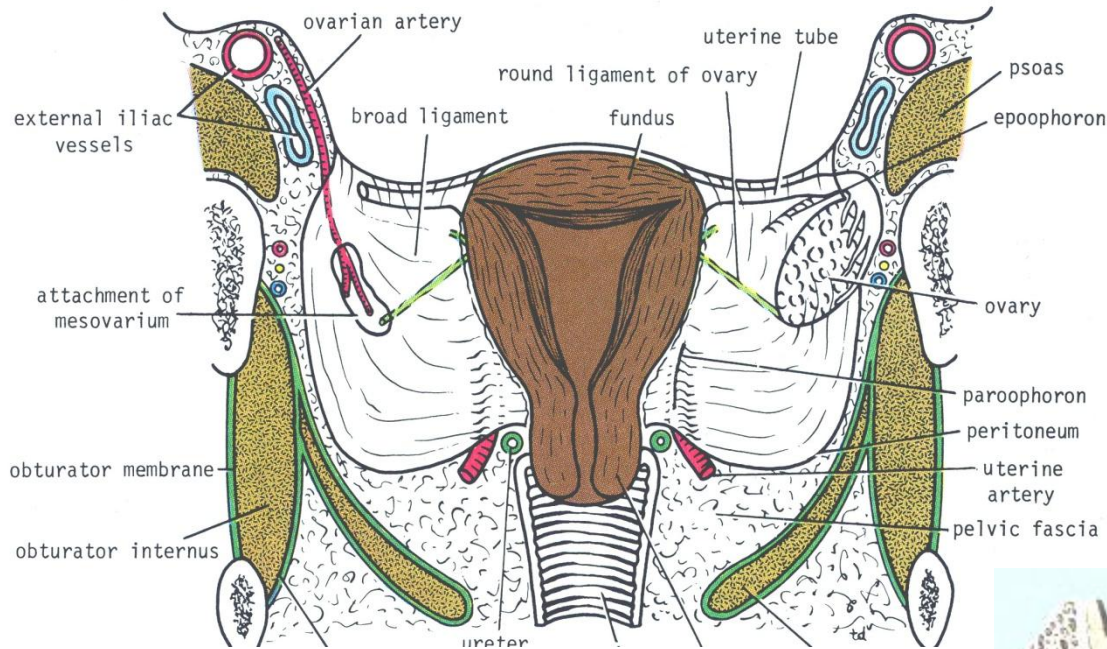
1078. ábra A medencefenék izma (m. levator ani) nőben a medencecsontok felső részének a transversalis síkban történt lefürészése után, fetulról.

A m. coccygeus és m. sacrococcygeus gyakran csak kevés izomrontból áll, amik a megfelelő szalagokhoz kötődnek.
 * a klinikumban : levator kapu (hiatus urogenitalis et ani)

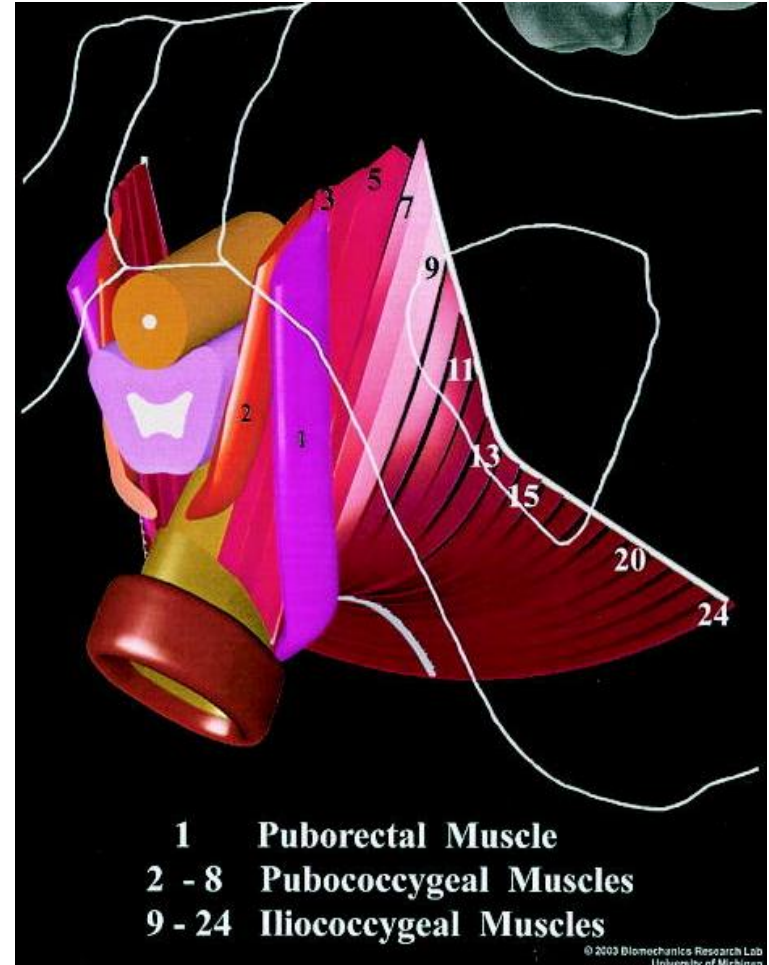
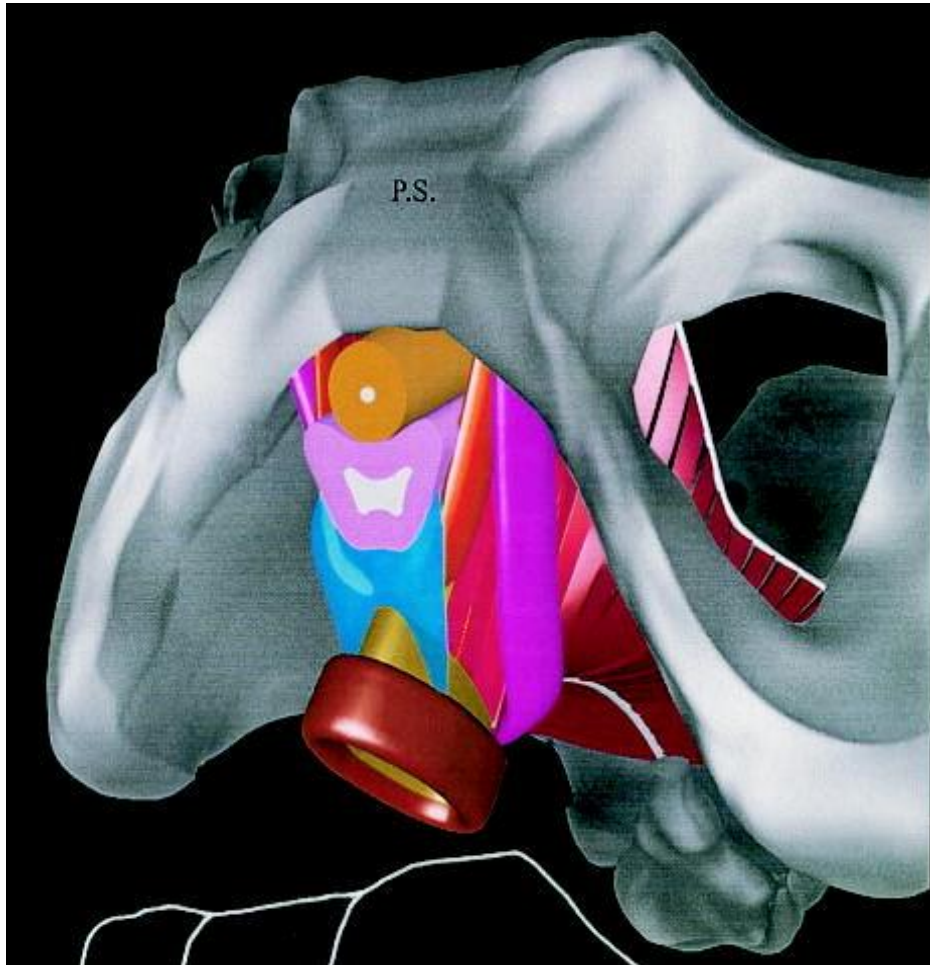

A NŐI MEDENCE FRONTALIS METSZETE

A LEVATOR ANI RÉSZEI (MRI)

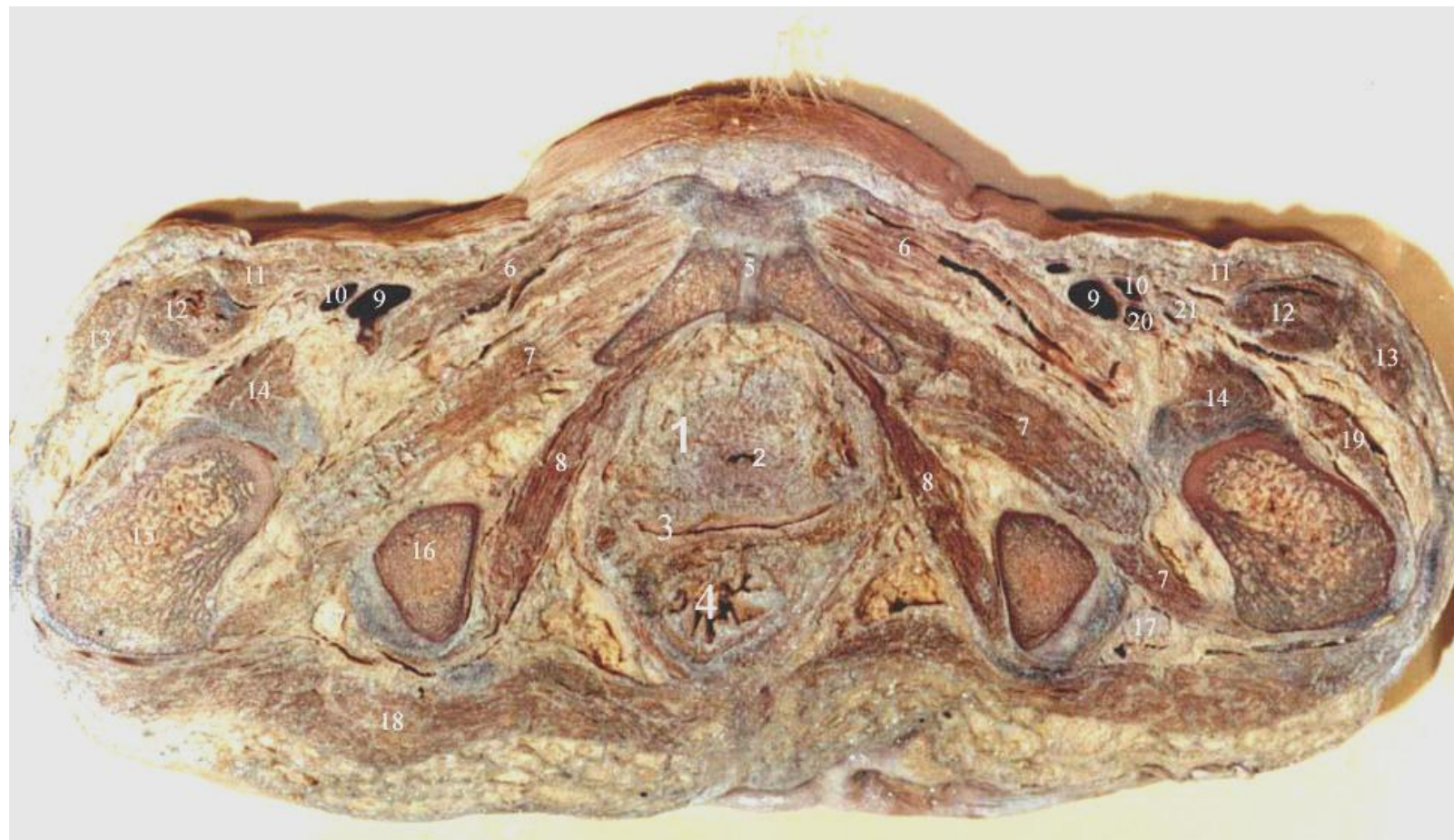

A NŐI MEDENCE KERESZTMETSZETE

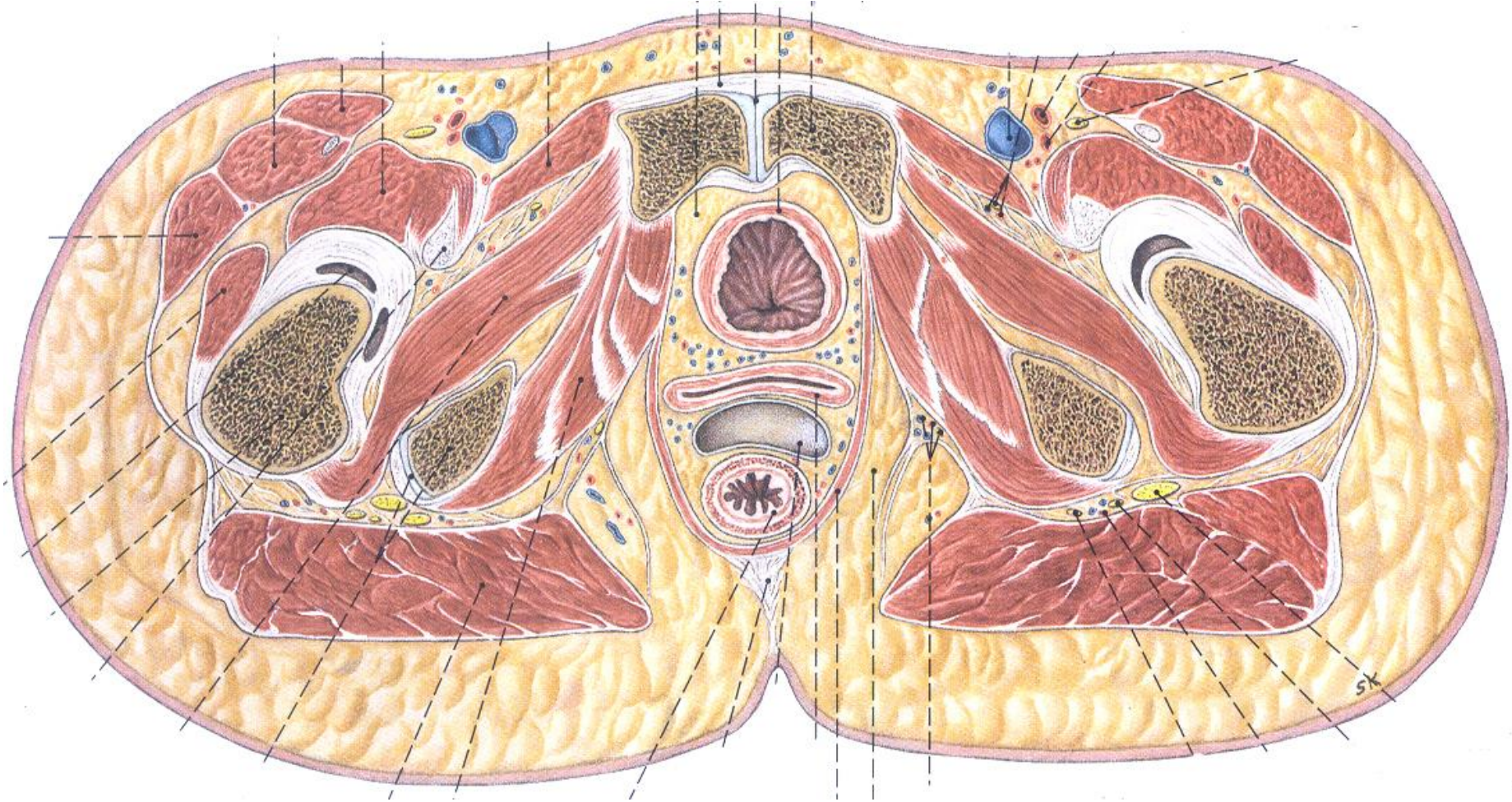

A NŐI MEDENCE KERESZTMETSZETE

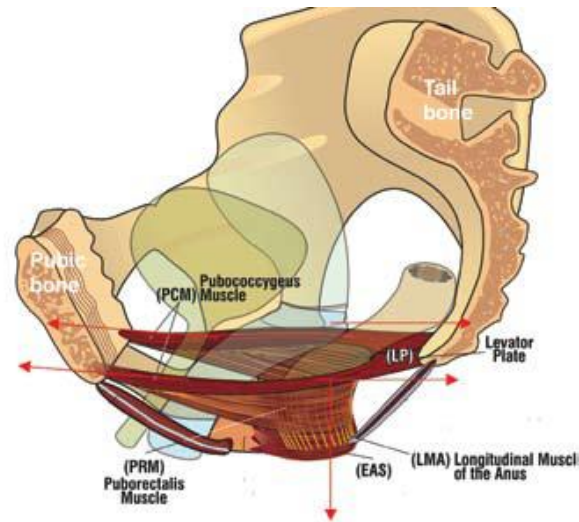
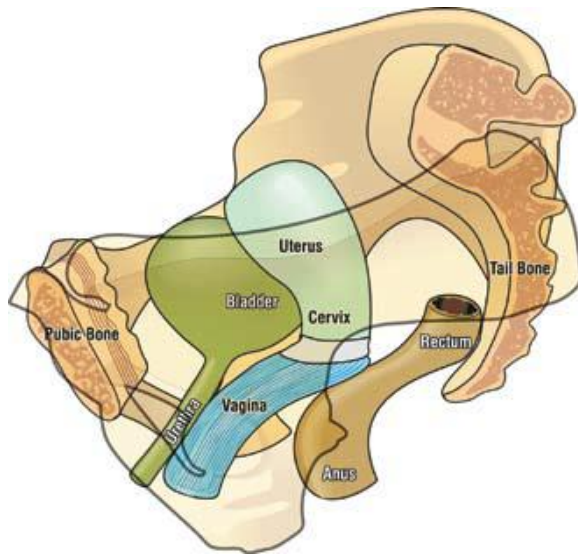

A NŐI MEDENCE KERESZTMETSZETE

PELVIS MINOR

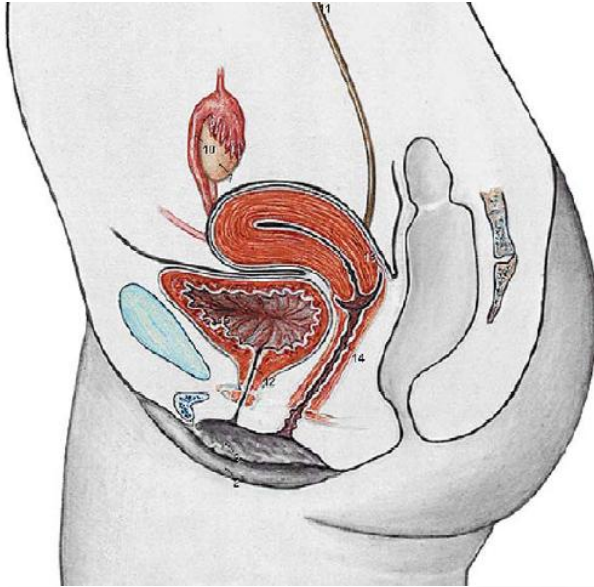
A kismedence hajlított cső alakú üreg, bemenete ferde síkú, harántul ovális alakú, az üreg közepe kör, kimeneténél pedig rombusz alakúvá válik.

A kimeneti sík majdnem vízszintes, alulról kötőszövetes izomlemez zárja a a kismedencét.

A kismedence tartalma: belső nemi szervek, a húgyhólyag, rectum.

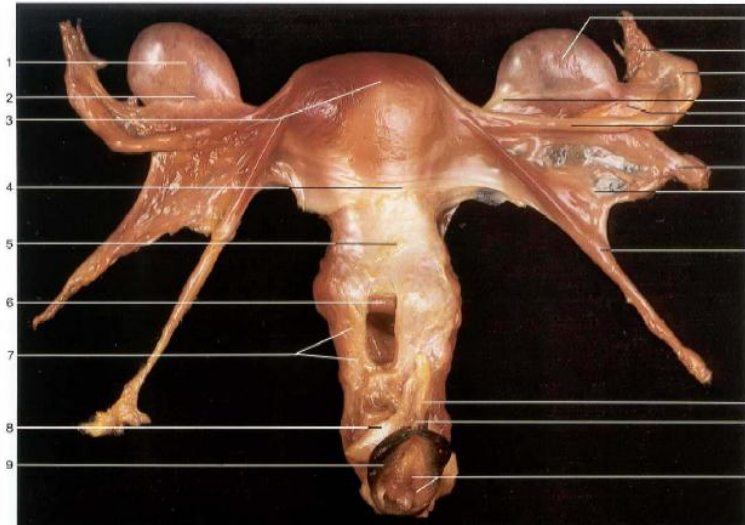

BELSŐ NŐI NEMI SZERVEK

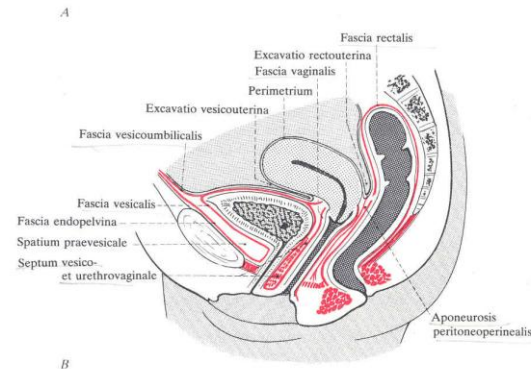
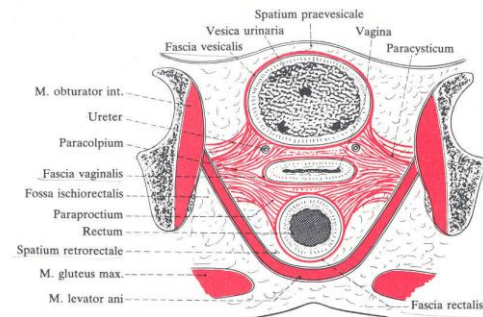
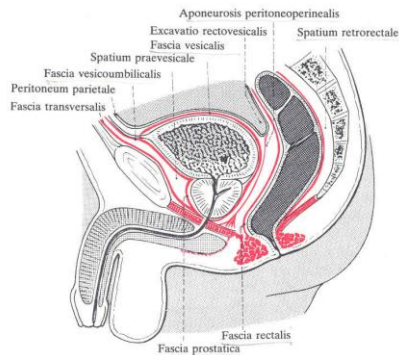
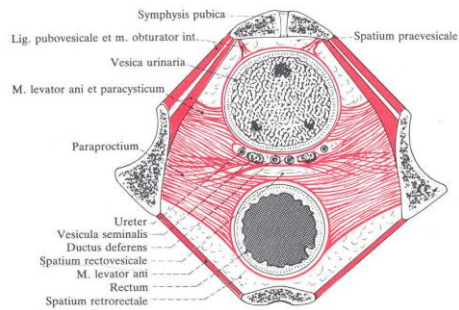
- 1 **Ovarium**
- 2 **Mesovarium**
- 3 **Fundus uteri**
- 4 **Umschlagfalte des Peritoneums**
(Excavatio vesicouterina)
- 5 **Cervix uteri (Portio supravaginalis)**
- 6 **Portio vaginalis cervicis**
- 7 **Vagina**
- 8 **Crus clitoridis**
- 9 **Labium minus pudendi**
- 10 **Fimbriae tubae**

(Rohen/Yokochi/Lütjen-Drecoll, S. 346)

- 11 **Infundibulum tubae uterinae**
- 12 **Lig. ovarii proprium**
- 13 **Mesosalpinx**
- 14 **Tuba uterina**
- 15 **Lig. suspensorium ovarii (nach kaudal verlagert)**
- 16 **Lig. latum uteri**
- 17 **Lig. teres uteri**
- 18 **Corpus cavernosum clitoridis**
- 19 **Glans clitoridis**
- 20 **Ostium vaginae und Hymen**

A MEDENCEI SZERVEK TARTÓSZERKEZETE

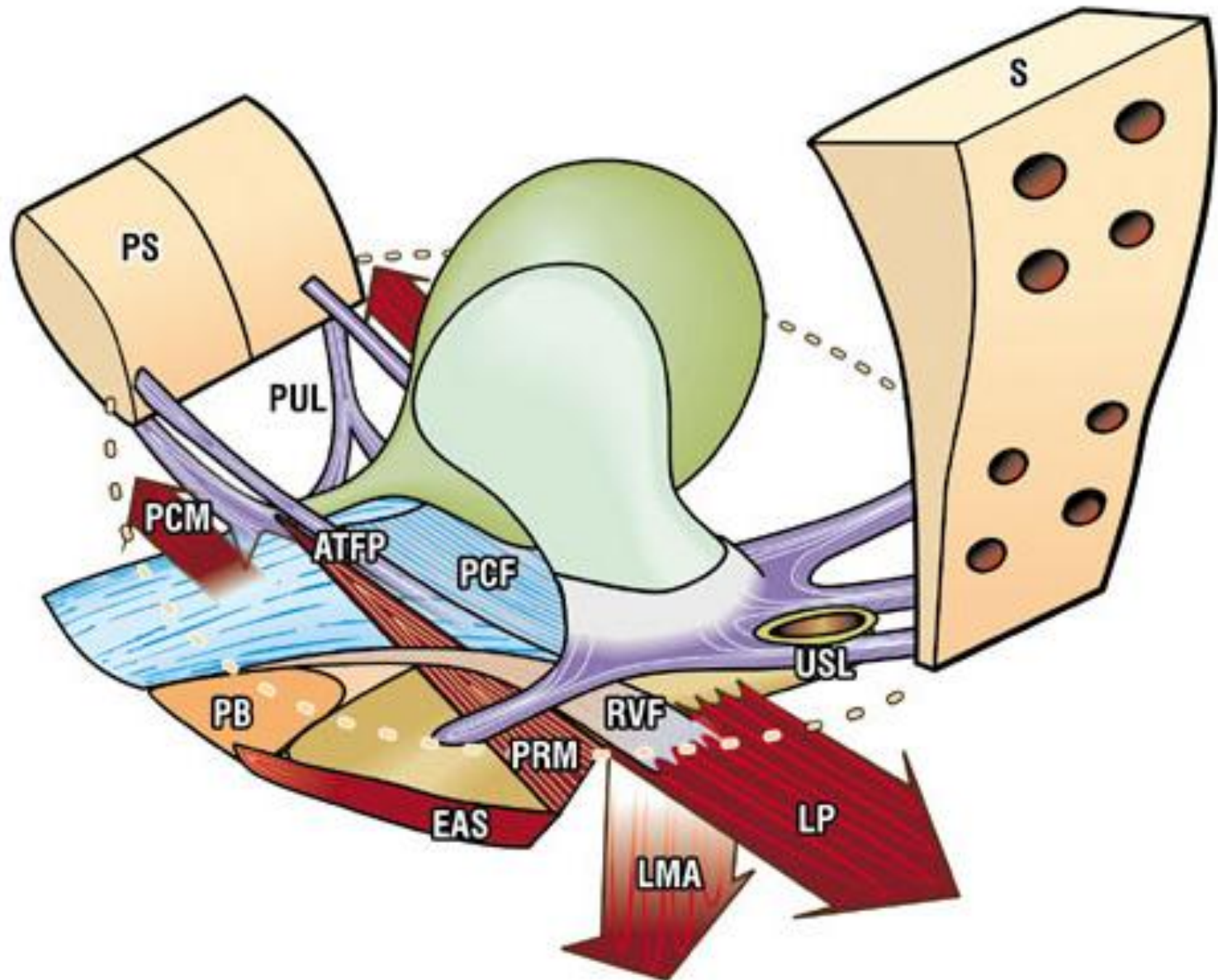
A medencefenéknek kettős, egymással ellentétes feladata van.

(1) a hasüreg alsó pólusának lezárása, (2) a húgycső, a hüvely és a végbél áthaladásának ÉS megbízható működésének biztosítása.

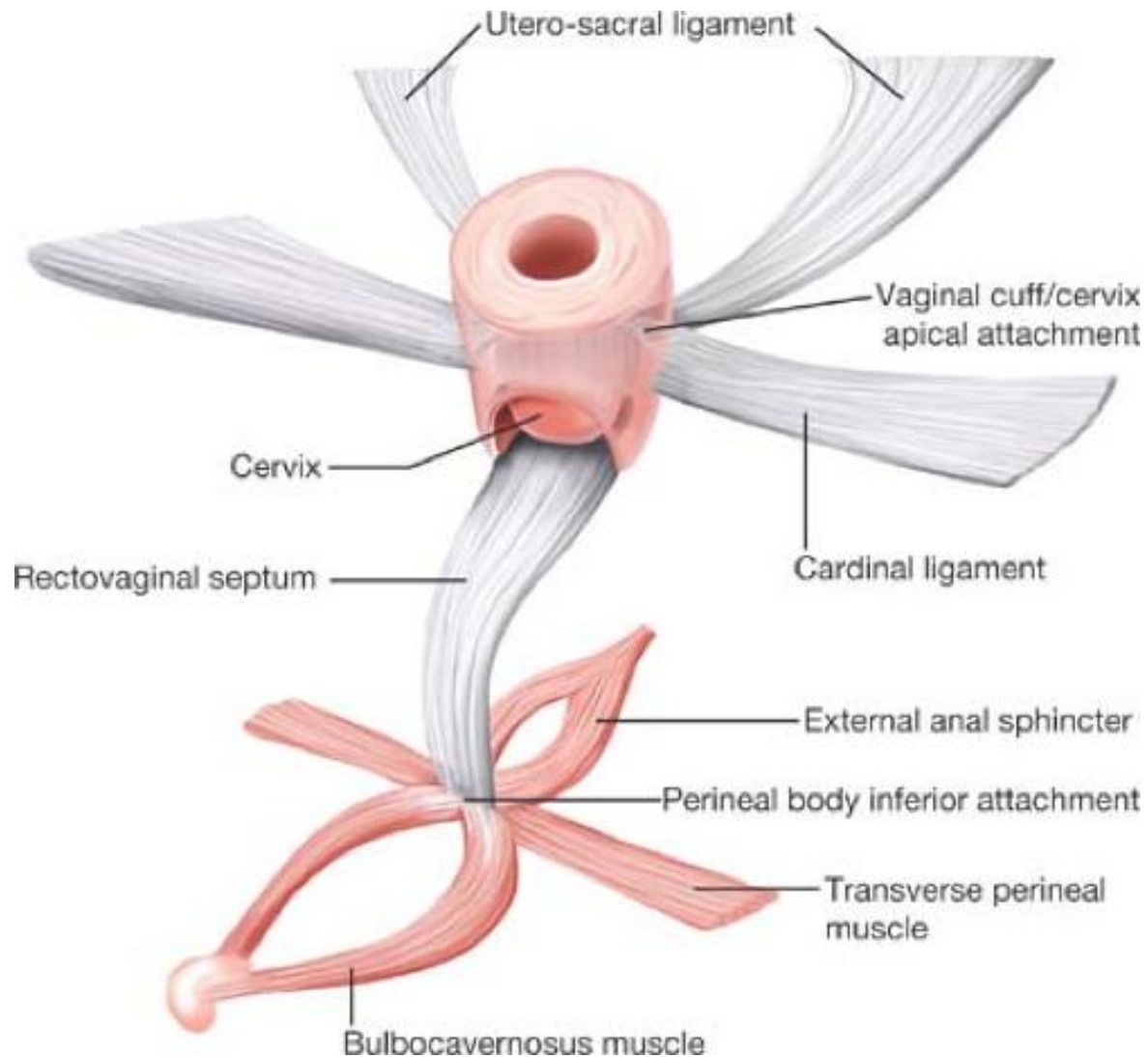
Az izmok, a kötőszövet károsodása esetén a medencefenék gyengül, tartó funkciója elégtelenné válik, ennek következtében a nyílások megsüllyedhetnek, zárófunkciójuk csökkenhet.

A MEDENCEI SZERVEK TARTÓSZERKEZETE

UTERUS SZALAGAI, IZMAI

DIAPHRAGMÁK KÖZÖTTI TÉR – FOSSA ISCHIORECTALIS

FALAI

ELŐL (*recessus anterior*)

MED: m. levator ani

LAT: m. obturator internus

INF: m. transversus perinei profundus

HÁTUL

MED: fascia analis, m. sphincter ani ext.

LAT: tuber ischiadicum, fascia obturatoria

ANT: fascia perinei superfic. et profunda

POST: lig. sacrotuberale, m. gluteus maximus

TARTALMA, KÉPLETEI

zsíros, laza rostos kötőszövet, benne
aa., vv., nn. hemorrhoidales inferiores

plexus pudendus bőrágai

aa., vv., nn. scrotales (labiales) posteriores

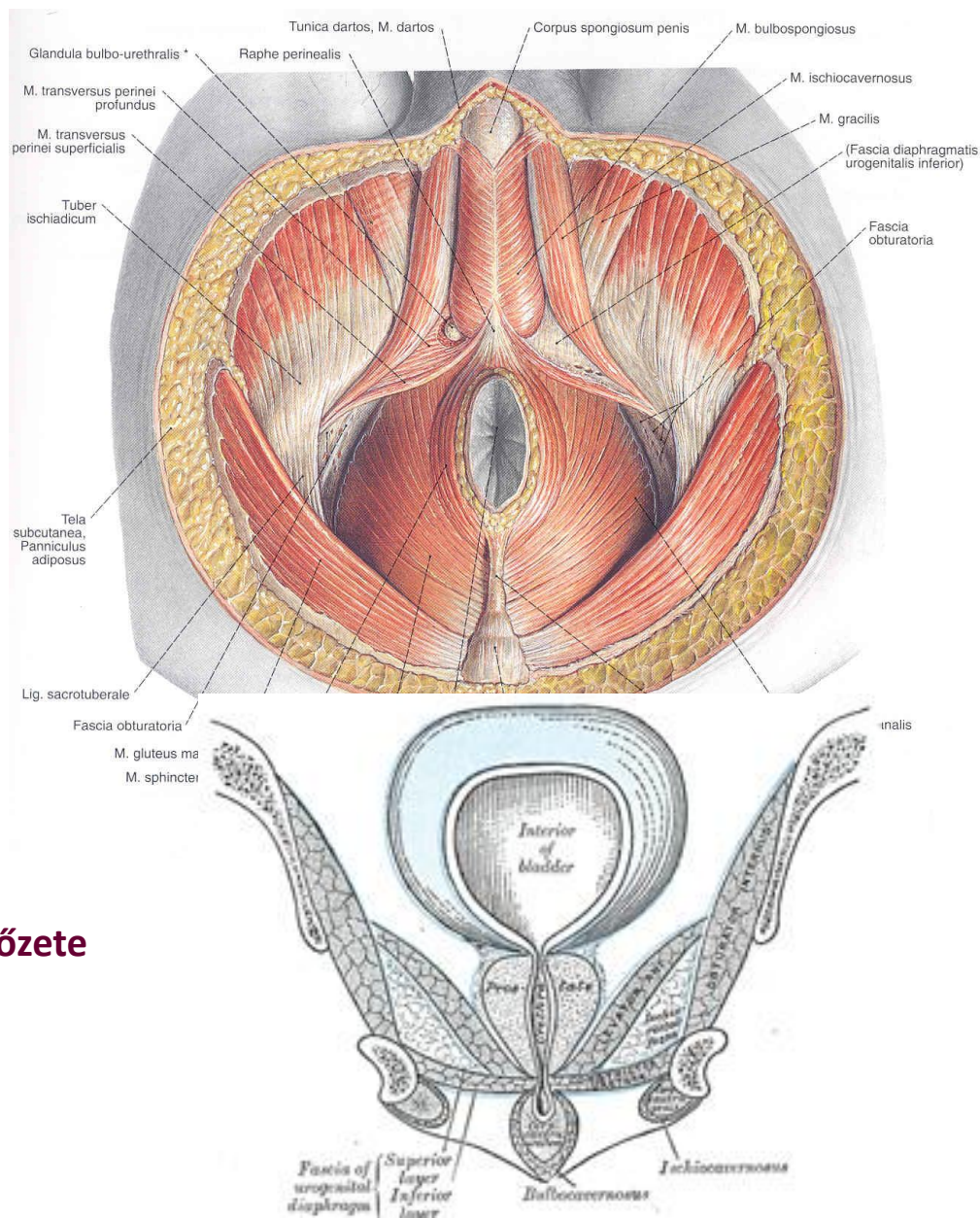
Alcock-csatorna: m. obturator int. fasciakettőzete
(nem azonos a fossa ischiorectalisszal!!!)

KÉPLETEI

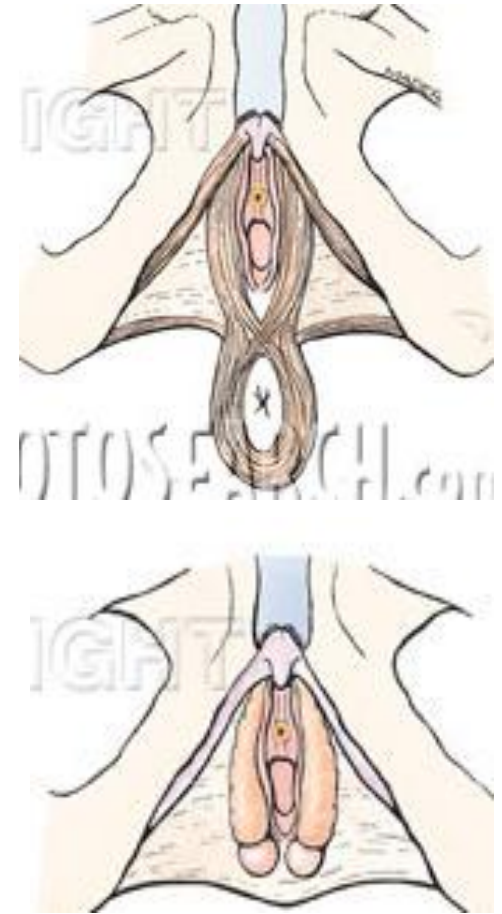
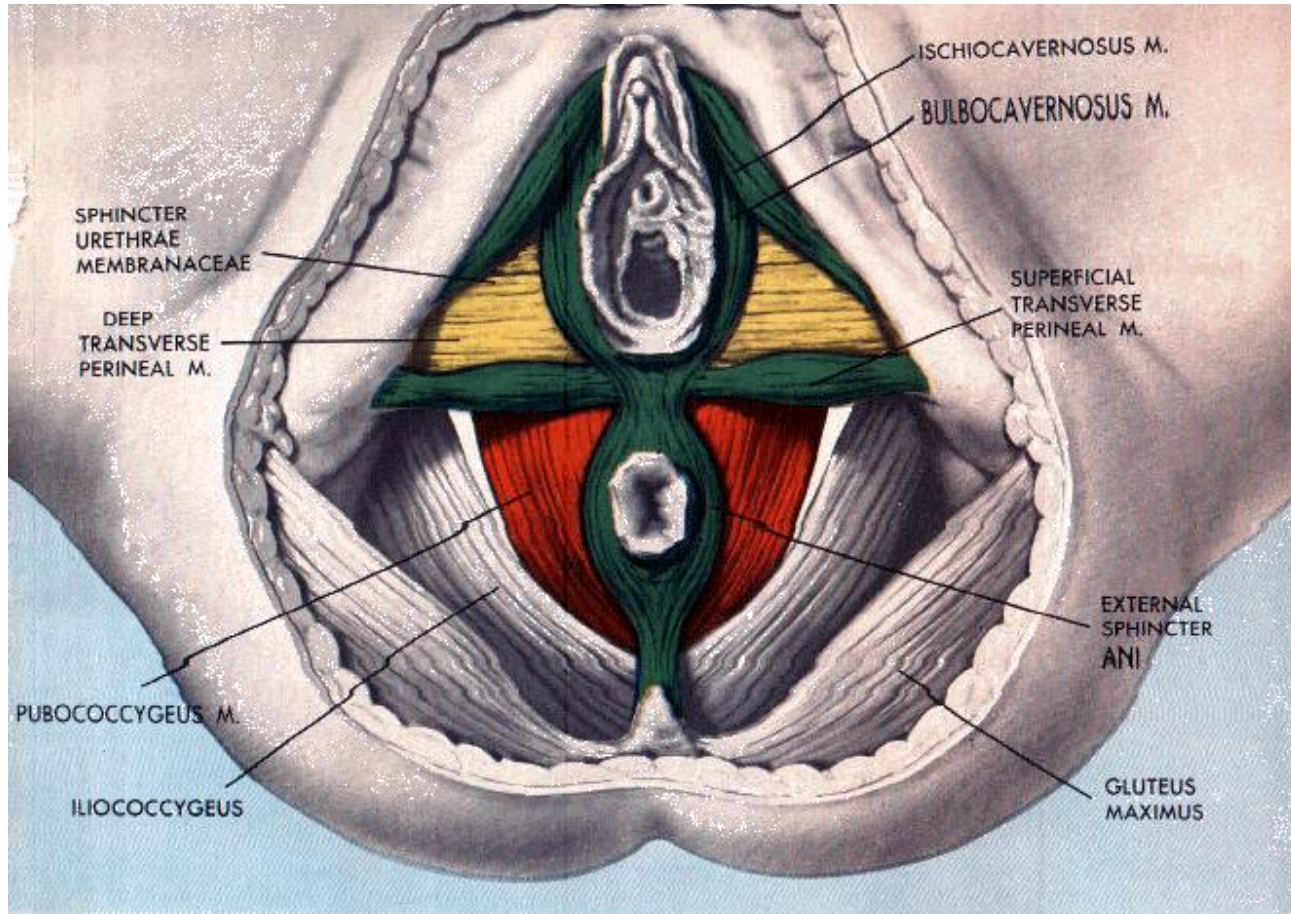
n. pudendus

a. pudenda interna

v. pudenda interna

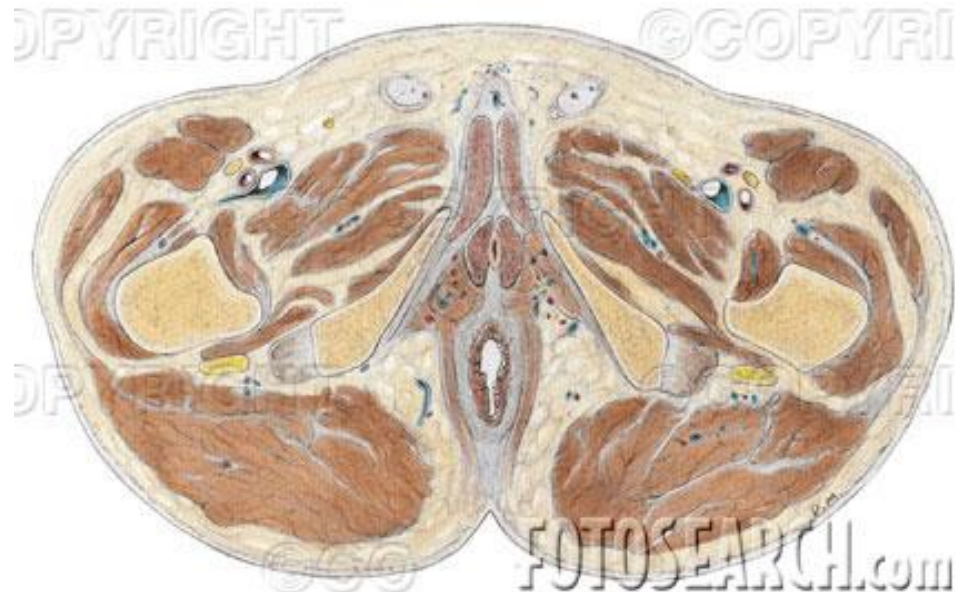
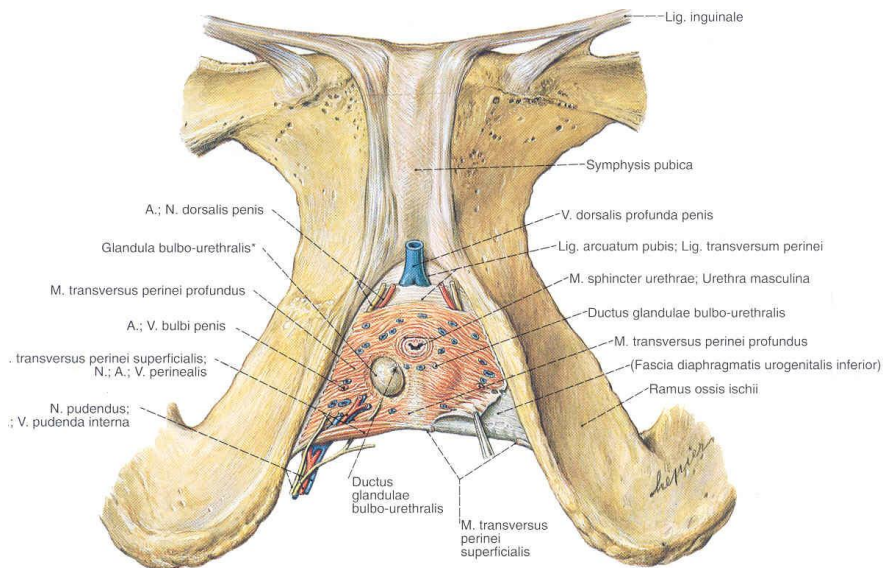
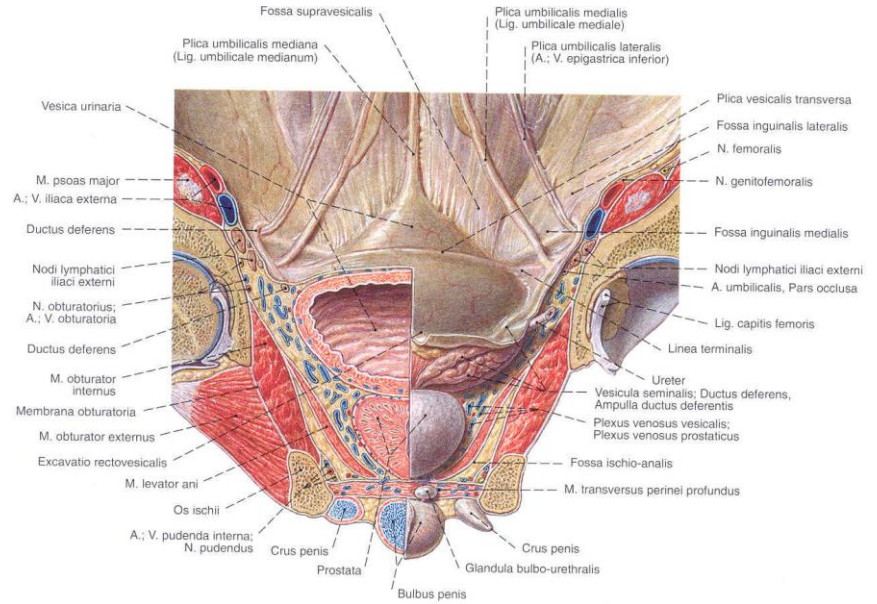
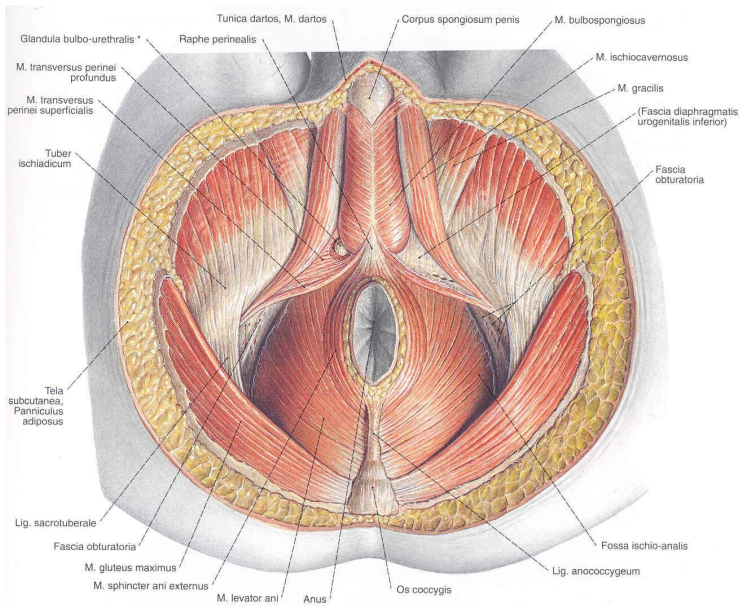

DIAPHRAGMA UROGENITALE

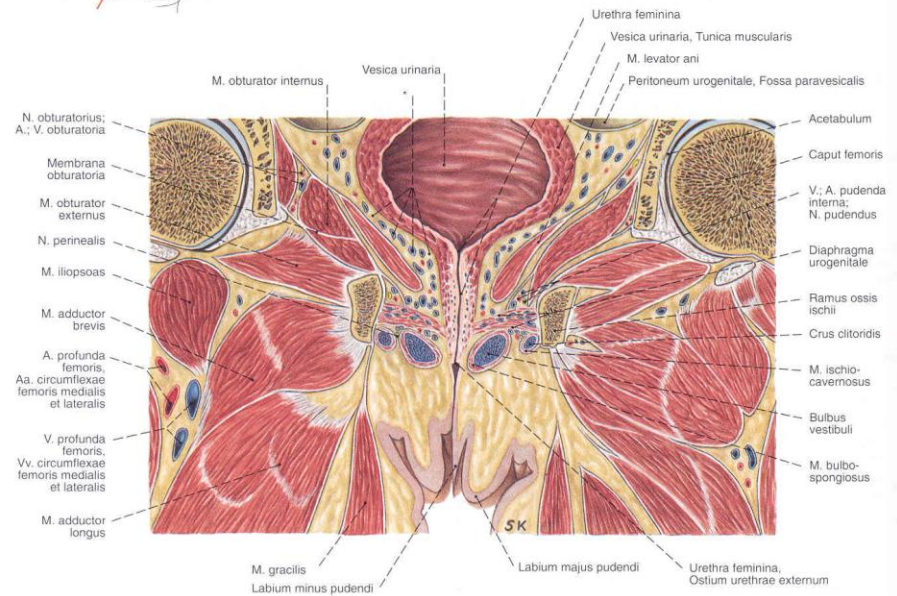
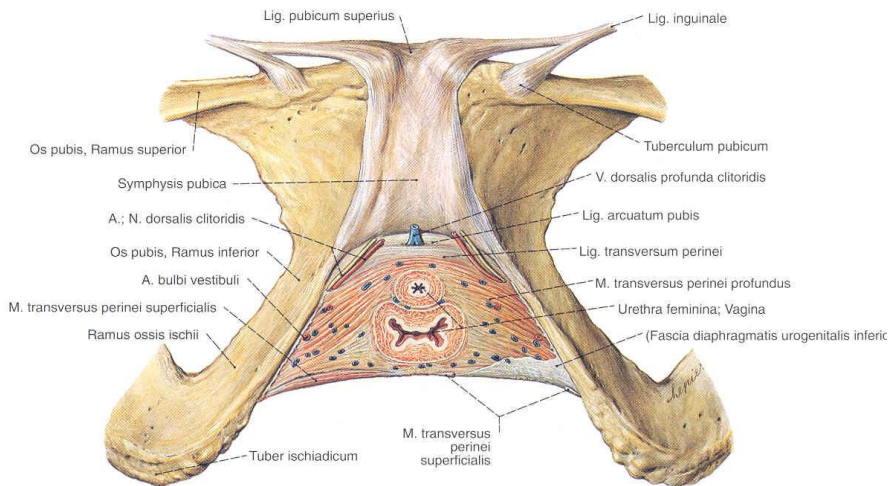
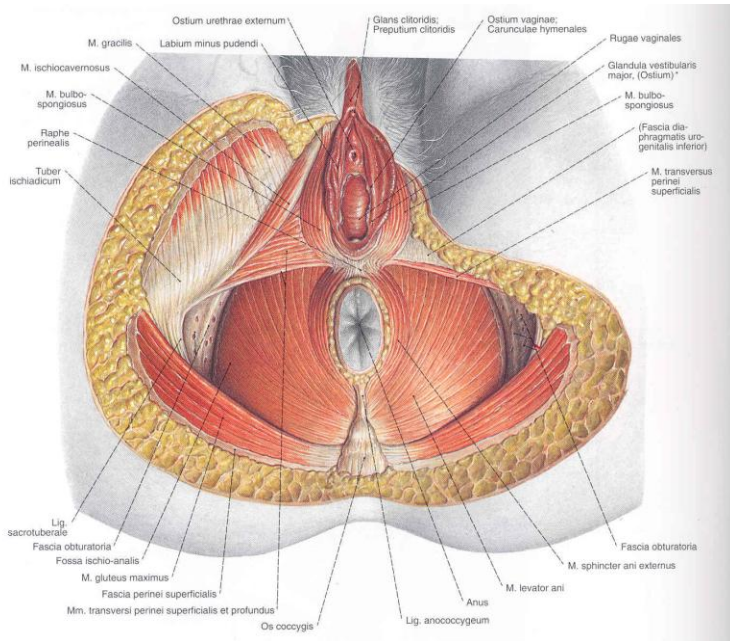

FÉRFI GÁTIZMOK

NŐI GÁTIZMOK

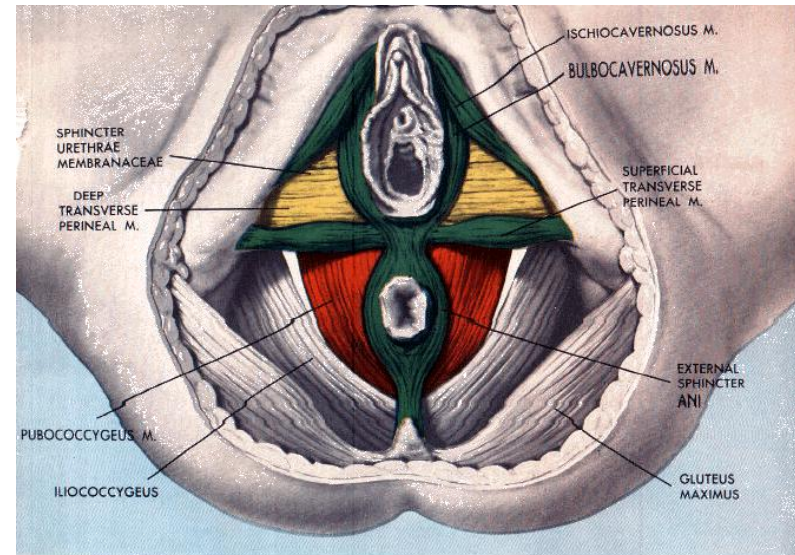
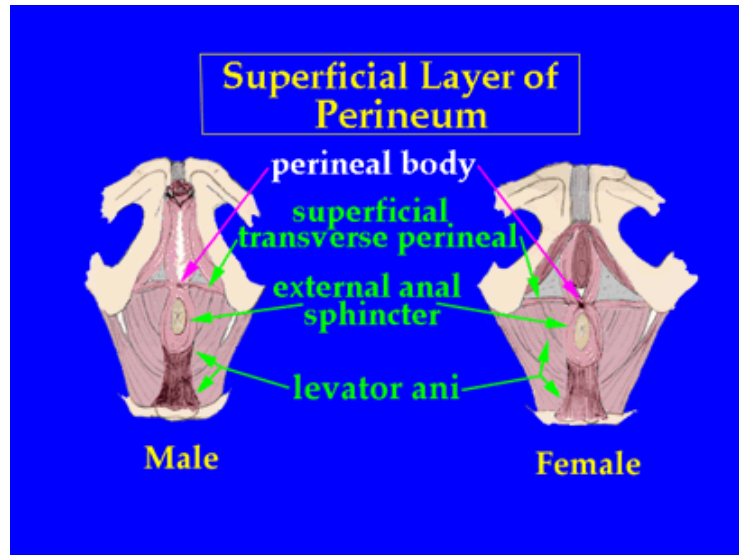

FELÜLETES GÁTIZMOK

A spatium perinei profundum izmai

Név Beidegzés: <i>N. pudendus</i>	Eredés	Tapadás	Működés
M. transversus perinei superficialis	a m. transversus perinei profundus felületes, esetenként jelenlevő kótege, ami a centrum tendineumba sugárzik		Kiegészíti a m. transversus perinei profundus hatását
M. ischioavernosus	ramus ossis ischii	tunica albuginea corporum cavernosum	Férfiben a crura penist, nőben a crura clitoridist rögzíti a medencén és a diaphragma urogenitalén közreműködik az ejakulációban
M. bulbospongiosus superficialis	♂ : a centrum tendineum perineitől és a corpus spongiosum raphe penistől, a corpus oldalán a penis hátához és a fascia diaphragmatis pelvis inferiorhoz húzódik. ♀ : körbeveszi a bulbus vestibulit		Férfiben a bulbus penist, nőben a bulbus vestibulit rögzíti a diaphragma urogenitalén, közreműködik az ejakulációban

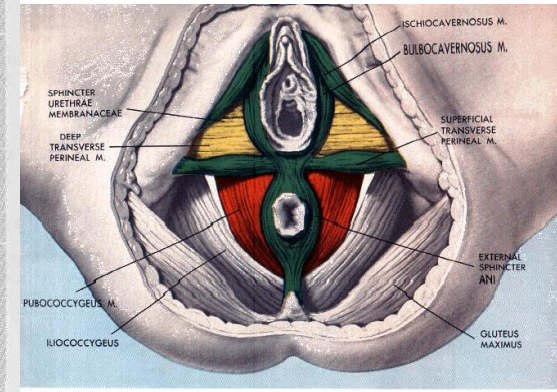

MÉLY GÁTIZMOK

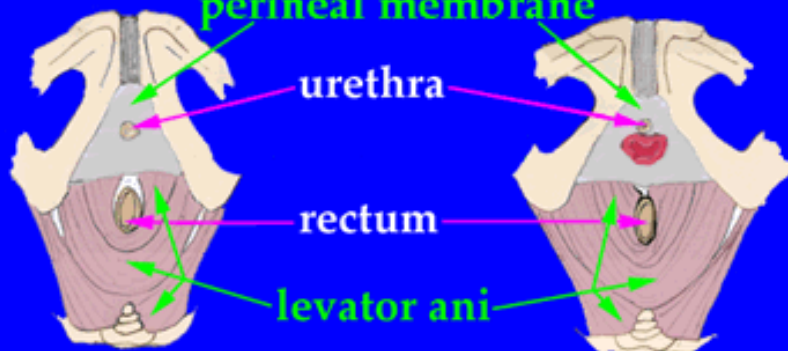
A spatium perinei profundum izmai

Név Beidegzés: <i>N. pudendus</i>	Eredés és tapadás	Működés
1. M. transversus perinei profundus	az arcus pubisban, ill. angulus subpubicusban harántul feszül ki a kétoldali ülőcsont alsó szarai között. A lig. transversum perinei és a lig. arcuatum pubis kiegészítik	alátámasztó, trapéz alakú izomlemez az urethra (♂), ill. az urethra és a vagina (♀) számára szolgáló nyílással
2. M. sphincter urethrae	a pars membranacea urethrae-t gyűrű alakú rostokkal körülfogó izomköteg	a vesica urinaria és urethra záró berendezésének része, a húgyhólyag lezárásával részt vesz az ejakulációban
3. M. compressor urethrae M. sphincter urethrovaginalis	a húgyhólyag nyaka és a vagina fala között kötőszöveti kötegekkel együtt (=septum urethrovaginale) kifeszülő izomrostok	

Intermediate Layer of Perineum

perineal membrane

Male

Female

Deepest Layer of the Perineum

Male

Female

A FELÜLETES ÉS MÉLY PERINEÁLIS FASCIA

FASCIA PERINEI SUPERFICIALIS

LAMINA SUPERFICIALIS

vastag areolaris ktsz., előre a *tunica dartos* folytatása, a középvonalban összenő a bőrrel

LAMINA PROFUNDA (fascia Colles) vékony, rostgazdag ktsz-s membrán, folytatása előre a *tunica dartos* és a *fascia profunda penis, fascia spermatica*, az összes izmot takarja. középvonalban a felületes lemezzel nő össze.

FASCIA PERINEI PROFUNDA (LIGAMENTUM TRIANGULARE)

LAMINA INFERIOR

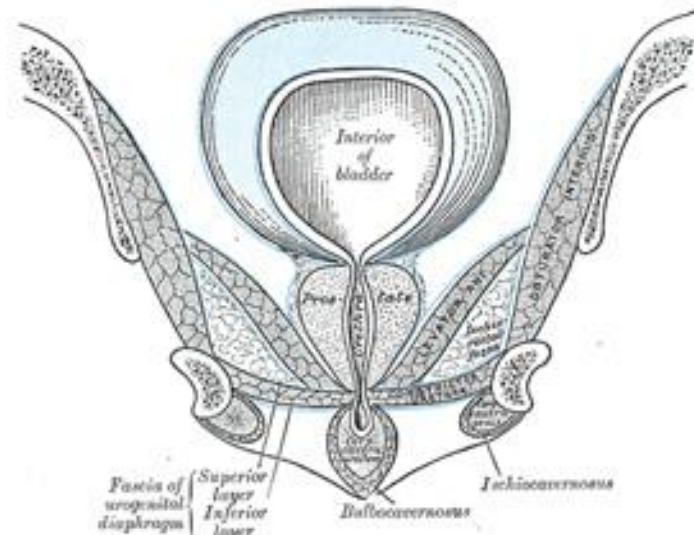
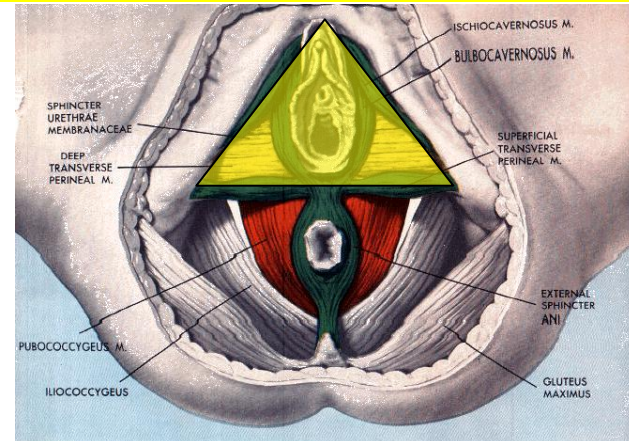
előre a lig. arcuatum felé nyitott, hátrafelé a centrum tendineummal nő össze, a m. transversus perinei profundust takarja

LAMINA SUPERIOR

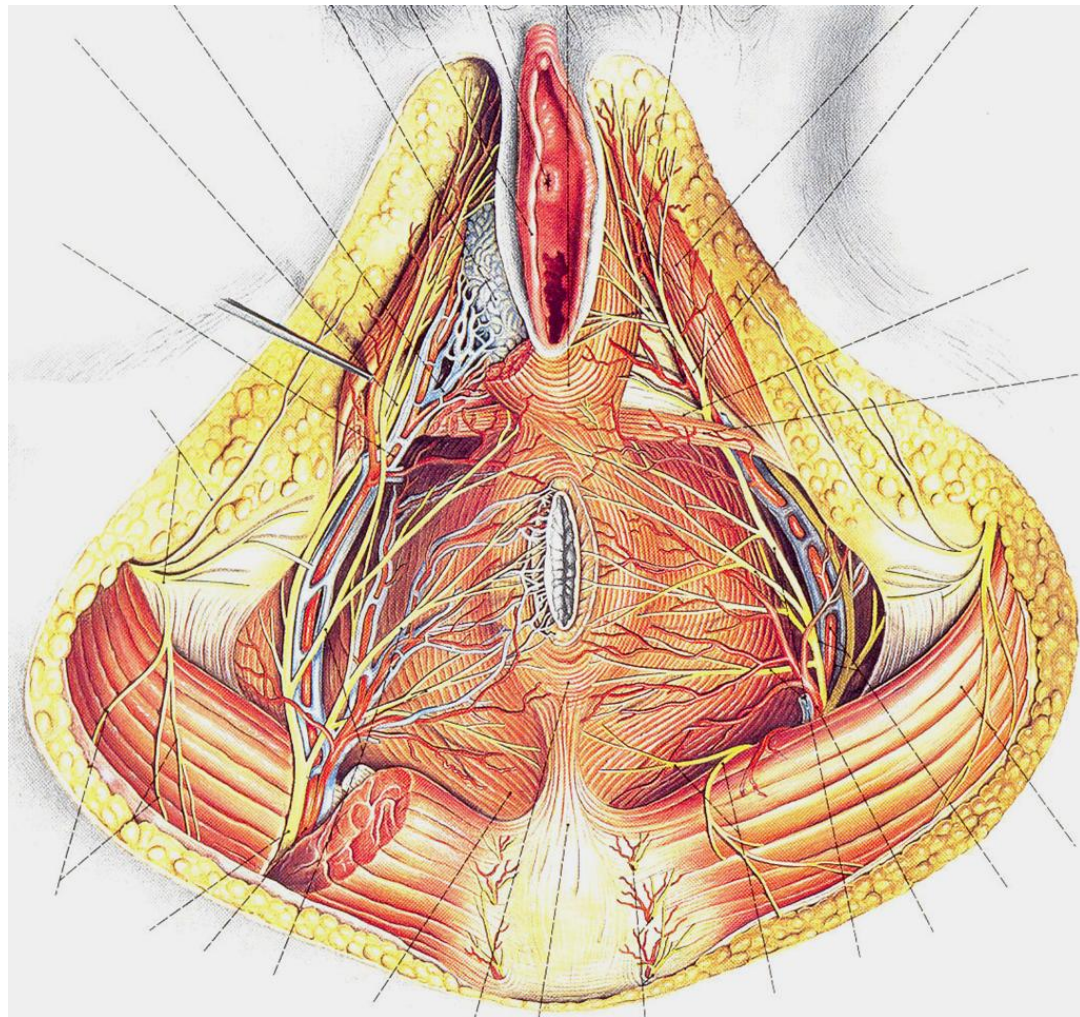
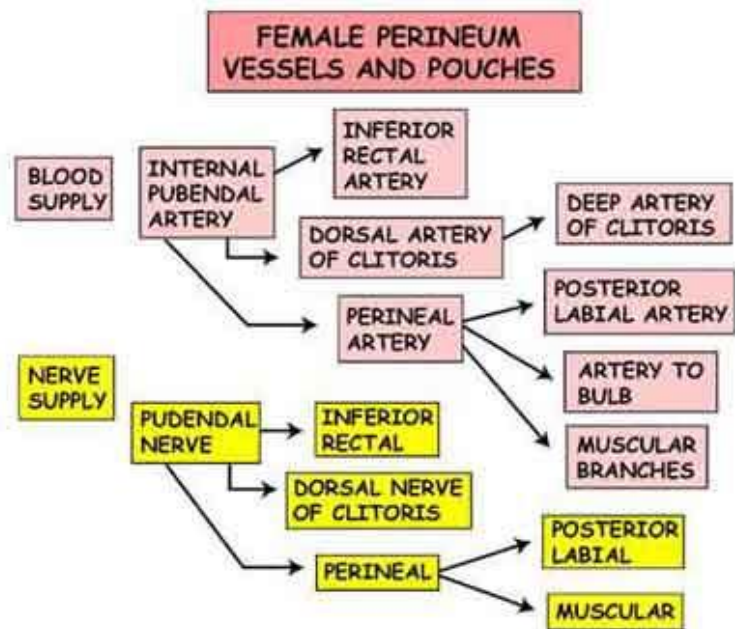
az obturator fascia folytatása, elől az arcus pubicusához tapad, hátrafelé összeolvad a mély lemezzel (*lig. transversum pelvis*)

TRIGONUM UROGENITALE

m. transversus perinei profundus
m. ischiocavernosus

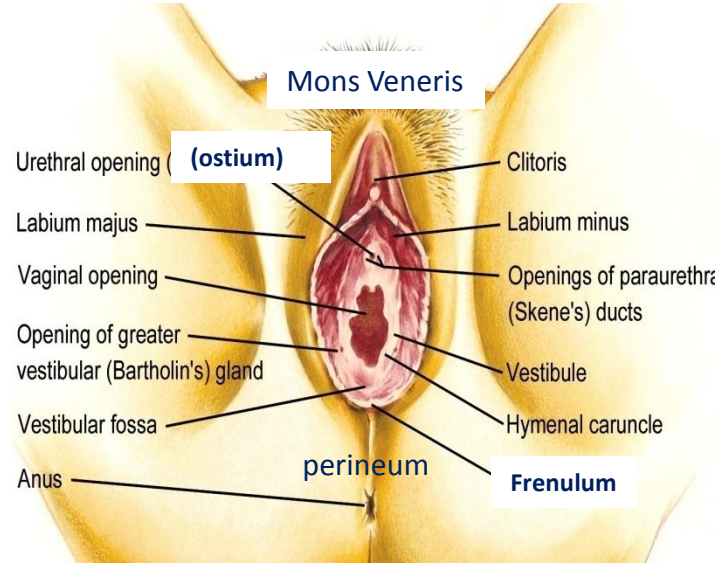
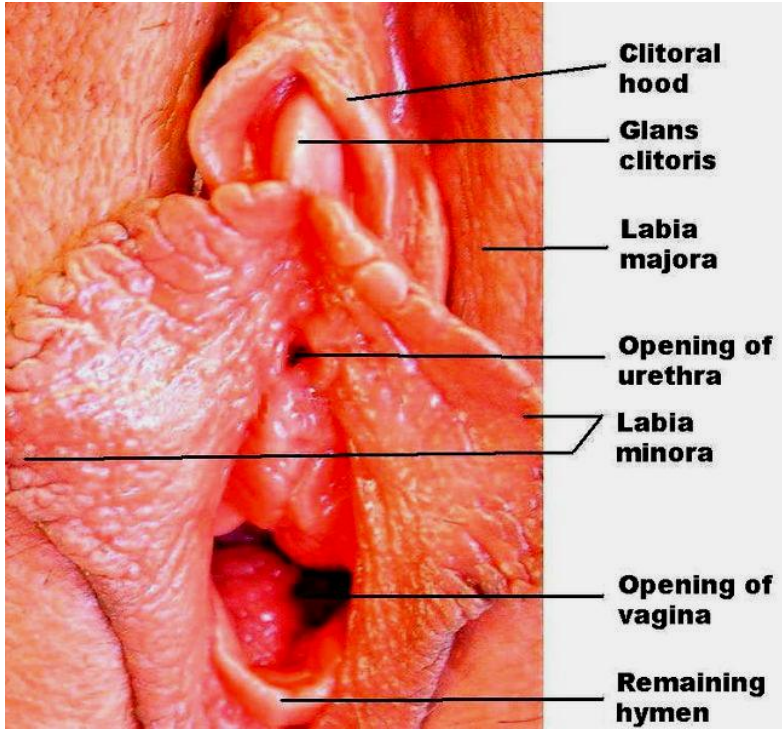

A NŐI GÁTTÁJÉK EREI-IDEGEI

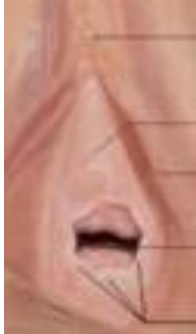

NŐI KÜLSŐ NEMI SZERVEK

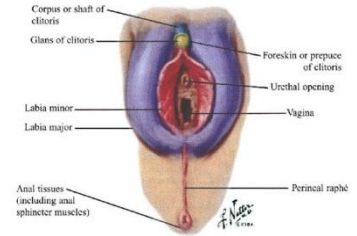
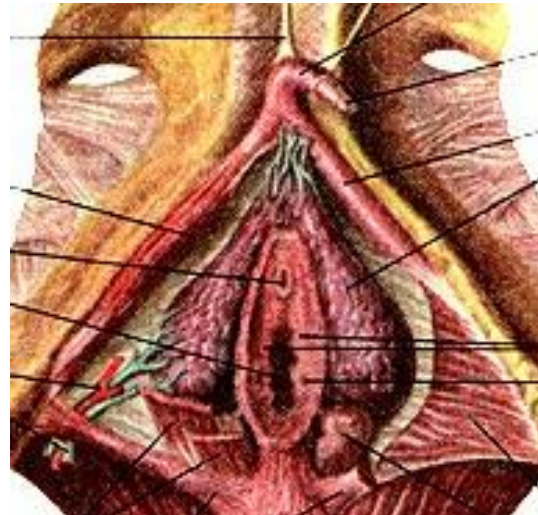
HYMEN NORMÁLIS

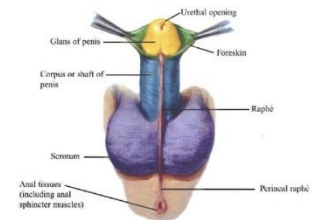
ATRÉZIÁS

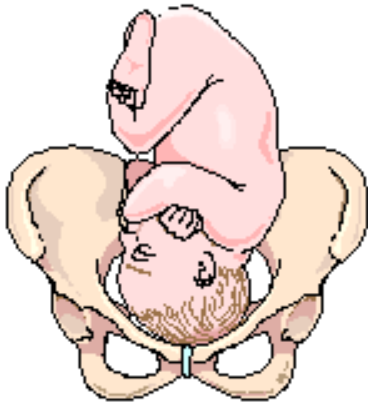
POSTPARTUM

ffi vs női homológ szervek

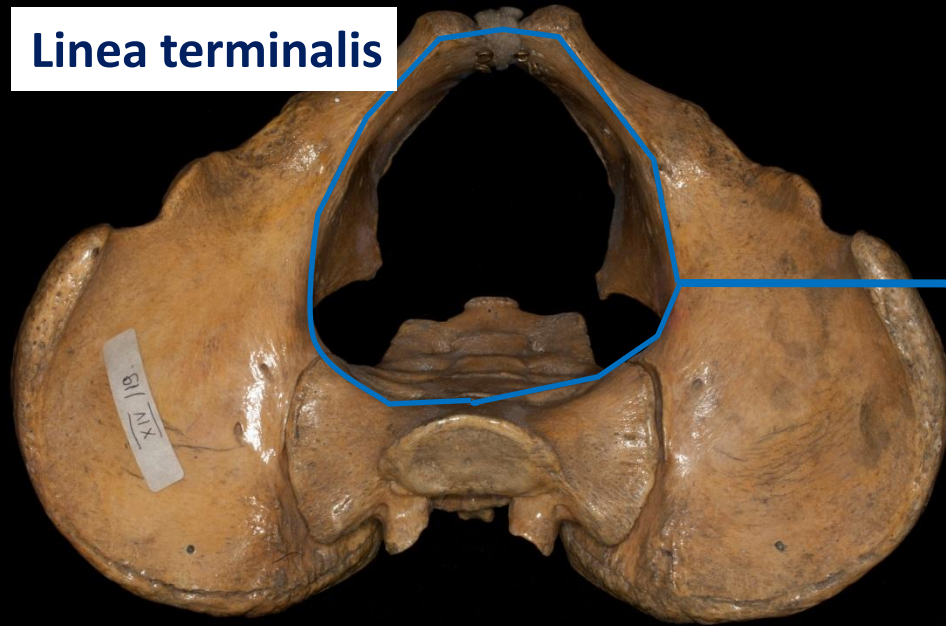
SZÜLŐCSATORNA

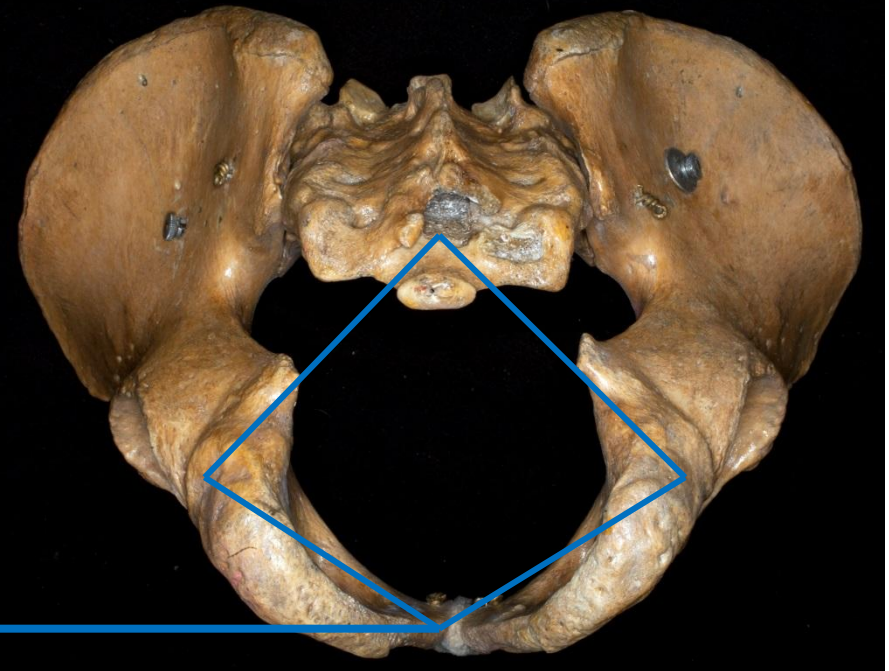
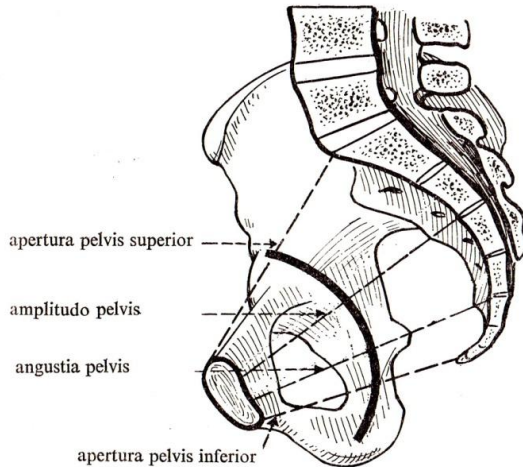
A MEDENCE ÜREGÉNEK HATÁRAI

Linea terminalis

Apertura pelvis superior:

- Promontorium
- Articulatio sacroiliaca
- Partes laterales ossis sacralis
- Linea arcuata
- Eminentia iliopubica
- Pecten ossis pubis
- Symphysis

Apertura pelvis inferior ←

A MEDENCE ÁTMÉRŐI

PELVIS FEMININA ASPECTUS POSTERIOR

Distantia cristarum

Distantia spinarum

Diameter spinarum posterior

Linea interacetabularis

Linea interspinalis (*Angustia pelvis*)

a-a=distantia cristarum
28—29 cm*

b-b=distantia spinarum
25—26 cm*

c-c=diameter spinarum
posterior (sacrum
szélesség) 10 cm

Diameter tuberalis

- d-d=a medenceüreg
harántátmérője
(=interacetabularis
vonal) 12—12,5 cm
- e-e=a medence legszűkebb
szelvényének (*angustia
pelvis*) harántátmérője
(=interspinalis vonal)
10,5 cm
- f-f=a medence kimenet
harántátmérője
(=diameter tuberalis)
11—12 cm
- *A perspektíva miatt
a distantia cristarum
rövidebbnek tűnik
a distantia spinarumnál

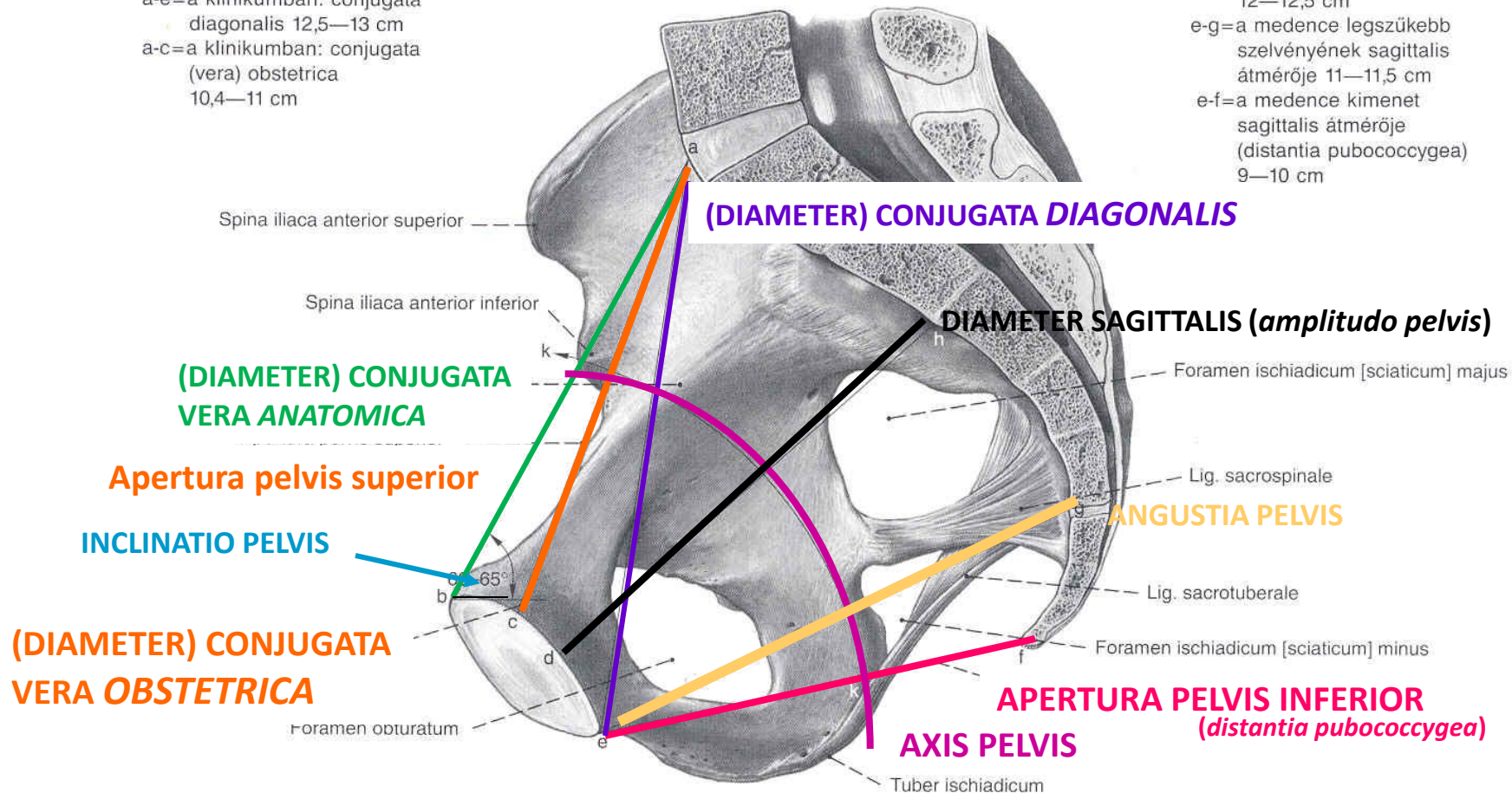

A MEDENCE ÁTMÉRŐI

PELVIS FEMININA ASPECTUS MEDIALIS

k-k=axis pelvis
 a-b=a klinikumban: conjugata (vera) anatomica
 a-e=a klinikumban: conjugata diagonalis 12,5—13 cm
 a-c=a klinikumban: conjugata (vera) obstetrica 10,4—11 cm

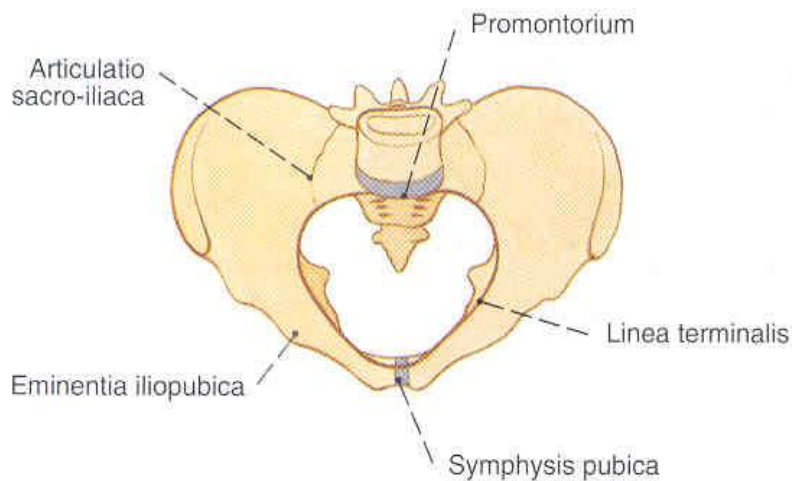
h-d=a klinikumban:
 a medence üreg
 sagittalis átmérője
 12—12,5 cm
 e-g=a medence legszűkebb
 szelvényének sagittalis
 átmérője 11—11,5 cm
 e-f=a medence kimenet
 sagittalis átmérője
 (distantia pubococcygea)
 9—10 cm

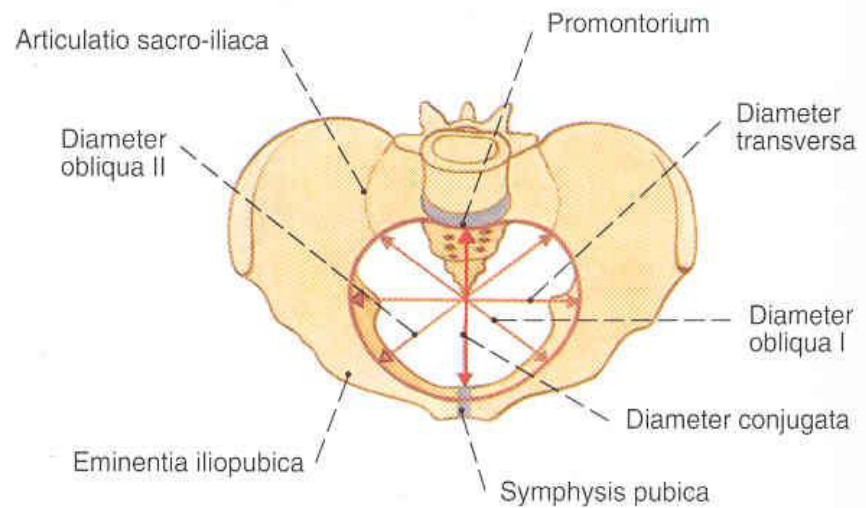
1140. ábra A női medence átmérőinek bemutatása, median metszés medial felől (jobb oldal).

* Az apertura pelvis superiorit a linea terminalis határolja. Az a-c vonal adja a medence bemenetének síkját. A farokcsont csúcsa, az ülőcsont gumója, az ülőcsont szára és a szeméremcsont alsó szára határolják az apertura pelvis inferiorit

A MEDENCE ÁTMÉRŐI

1137. ábra A medence (pelvis) bemenetének az alakja férfiben felülről.

1138. ábra A medence (pelvis) bemenetének az alakja és méretei nőben

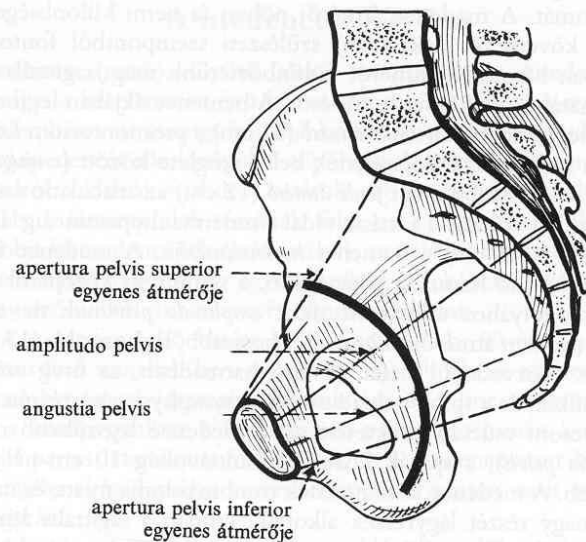
LEGFONTOSABB ÁTMÉRŐK

diameter conjugata

amplitudo pelvis

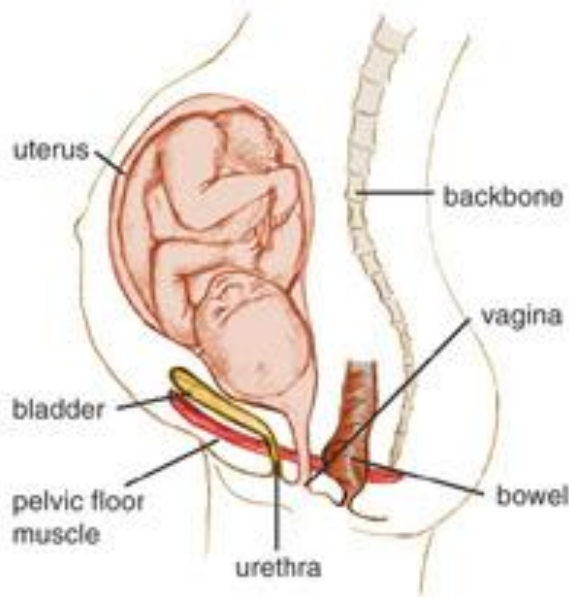
distantia pubococcygea

angustia pelvis

A MEDENCEI TÉR VÁLTOZÁSA VÁRANDÓSSÁG ALATT

Már az első trimeszterben megkezdődik az ízületi szalagok fellazulása (*relaxin, ösztrogén, koriogonin és progeszteron* hatására) a symphysis és az articulatio sacroiliaca területén.

Az izmok tónusa gyengülhet a megnövekedett medencei nyomás és a progeszteronhatásra fellépő lassabb bélperisztaltika következtében.

A medencét alulról záró izomzat erejére, rugalmasságára a terhesség alatt különösen nagy szükség van, hiszen a növekvő méh fokozza a hasüregi nyomást, amely fokozott megterhelést jelent a gátizomzatra.

SZÜLŐCSATORNA

A vajúdás fázisai

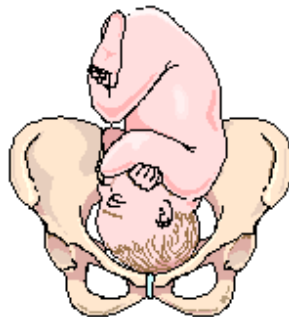
A baba leszállásának menetét a **fej (vagy far) és a spina ischiadicák** (medencecsontok közepénél hátul) viszonyával jellemezzük.

ELSŐ FÁZIS - a méhszáj tágulásával kezdődik.

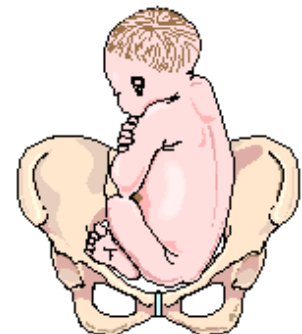
MÁSODIK FÁZIS: kitolási szakasz, a teljes tágulástól a megszületésig tart.

HARMADIK FÁZIS: a gyermek megszületésétől a placenta kilökődéséig tart.

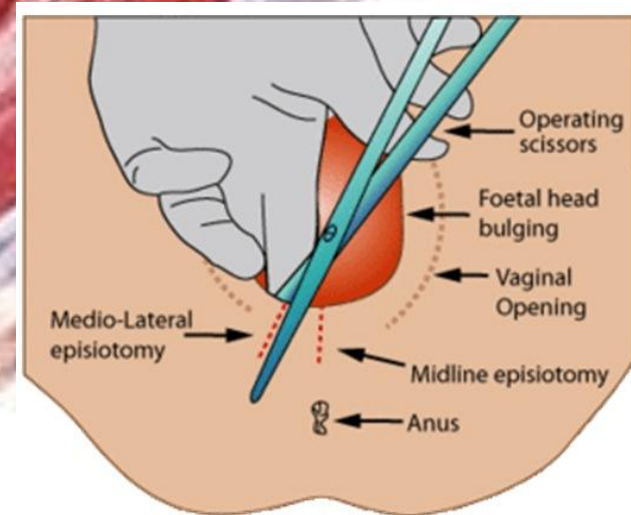
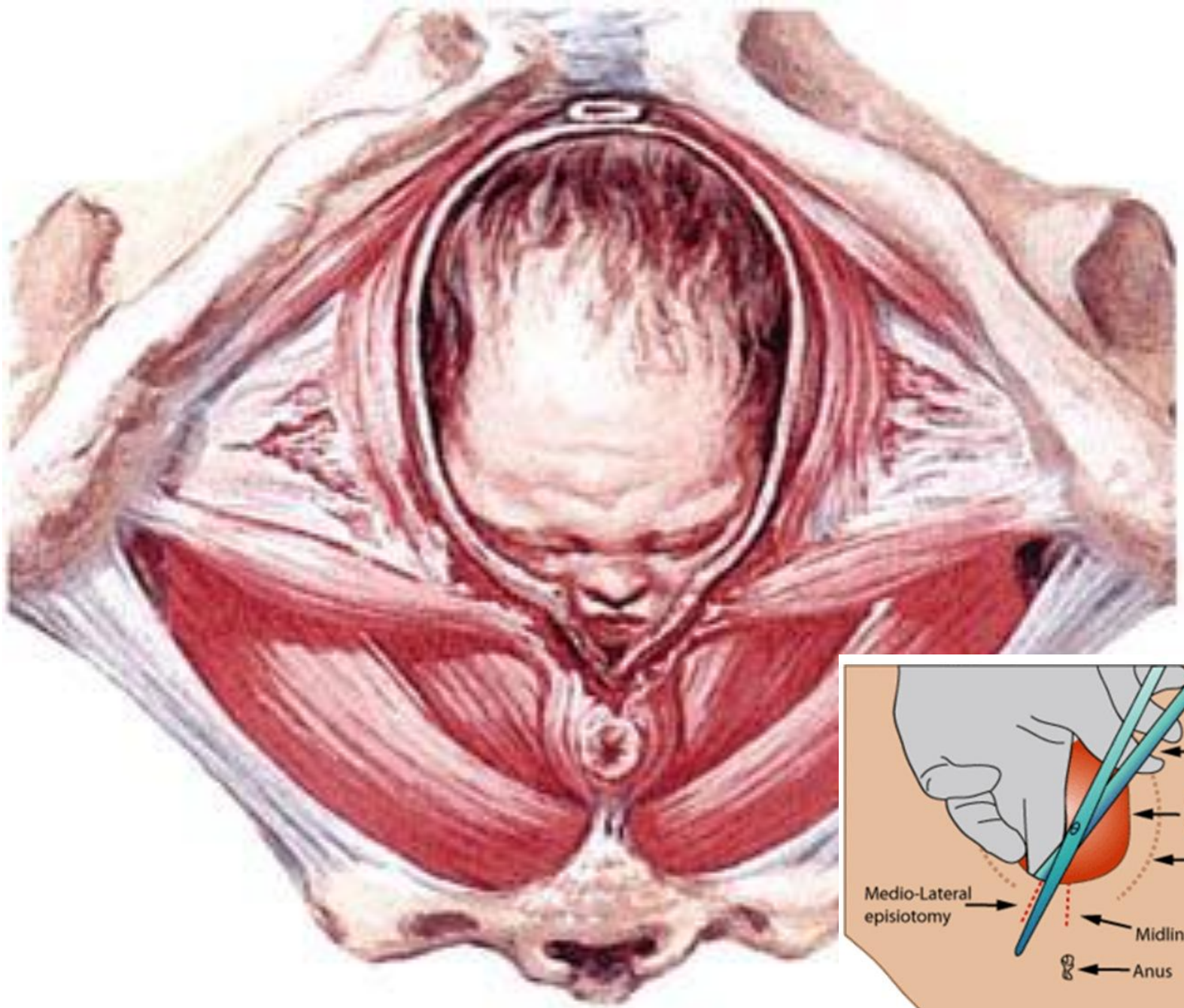
FEJVÉGI ELHELYEZKEDÉS

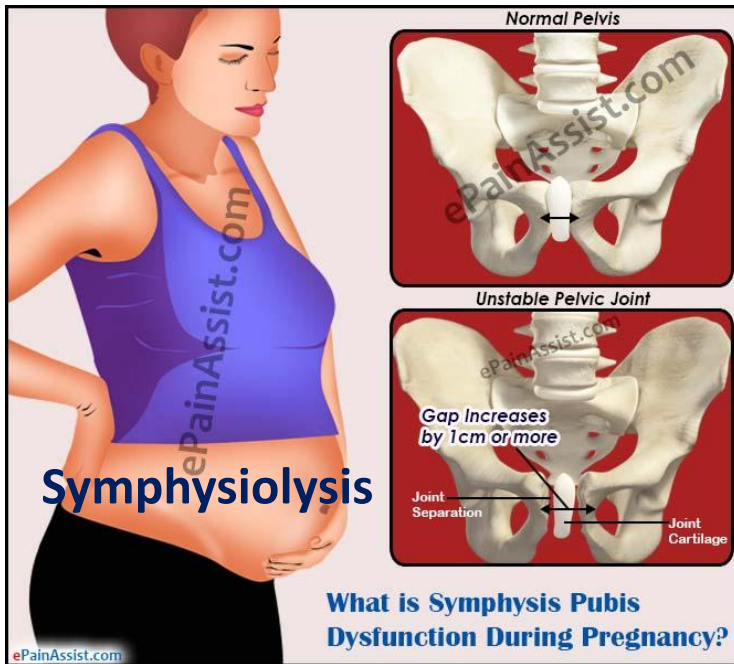
FARVÉGI ELHELYEZKEDÉS

A MEDENCE KÓRFOLYAMATAI

Symphysiolysis

Normal Pelvis

Unstable Pelvic Joint

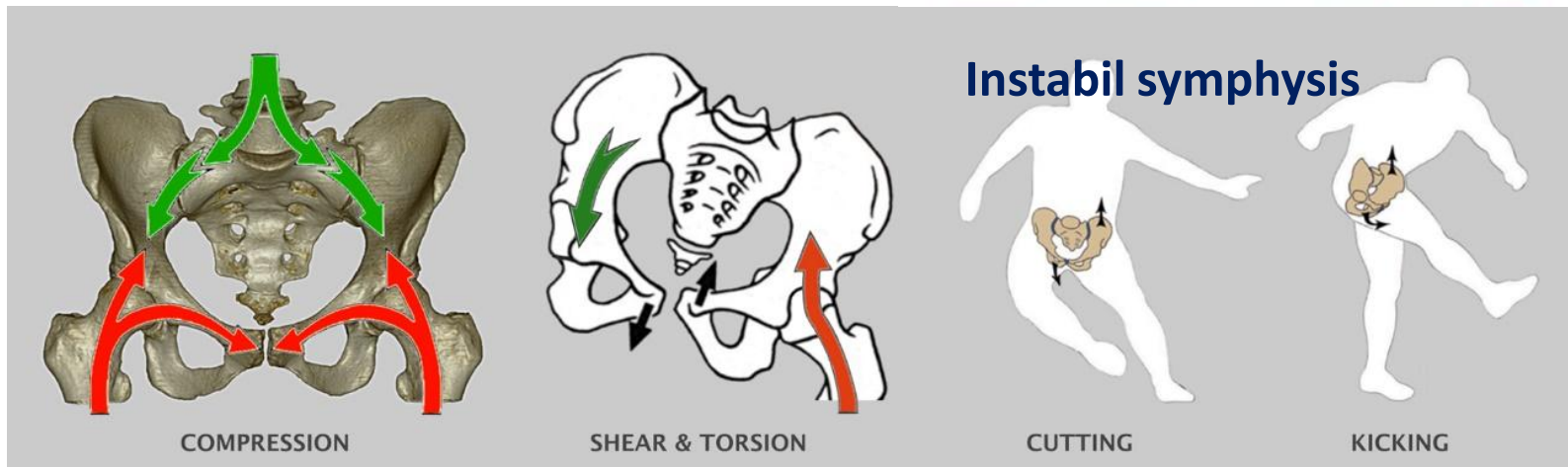
Gap Increases by 1cm or more

Joint Separation

Joint Cartilage

What is Symphysis Pubis Dysfunction During Pregnancy?

ePainAssist.com

Instabil symphysis

COMPRESSION

SHEAR & TORSION

CUTTING

KICKING

NODUS HEMORRHOIDALIS

Internal hemorrhoid

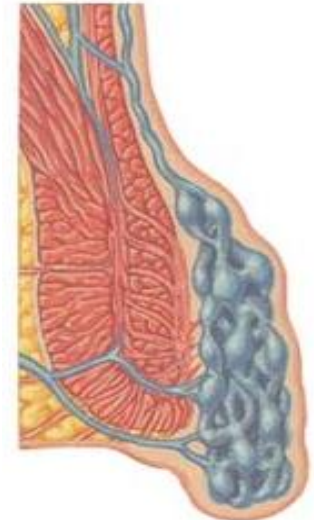
Origin above dentate line
(internal rectal plexus)

External hemorrhoid

Origin below dentate line
(external rectal plexus)

Mixed hemorrhoid

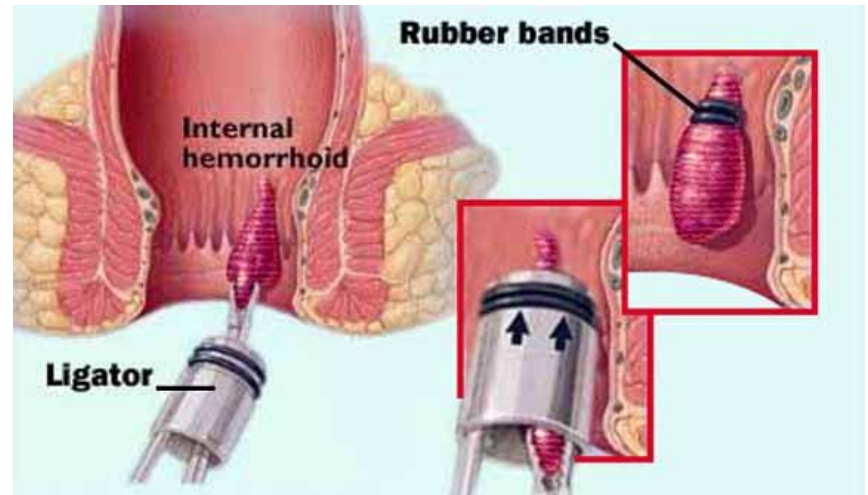

Origin above and below dentate line
(internal and external rectal plexus)

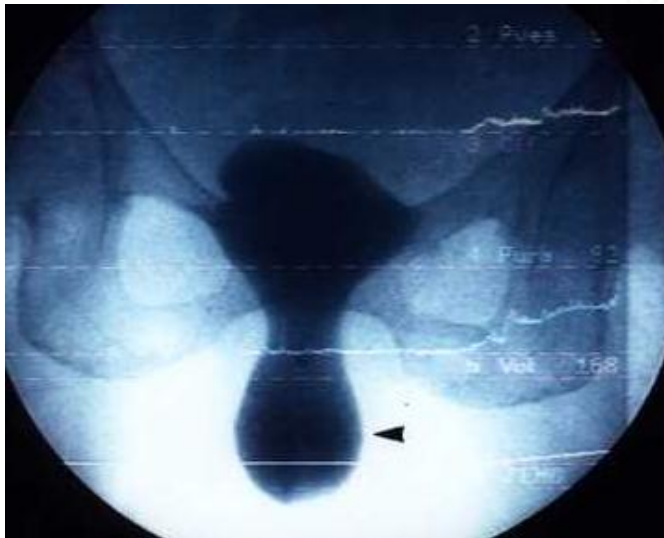
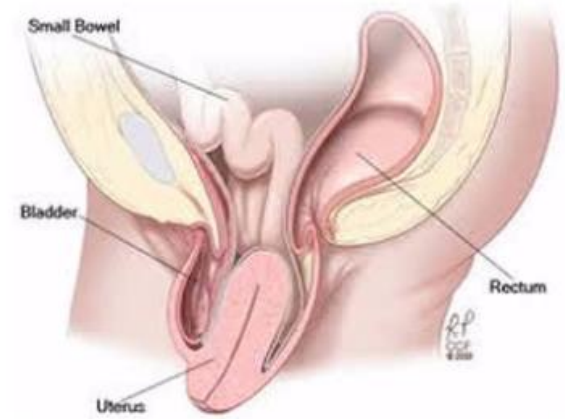
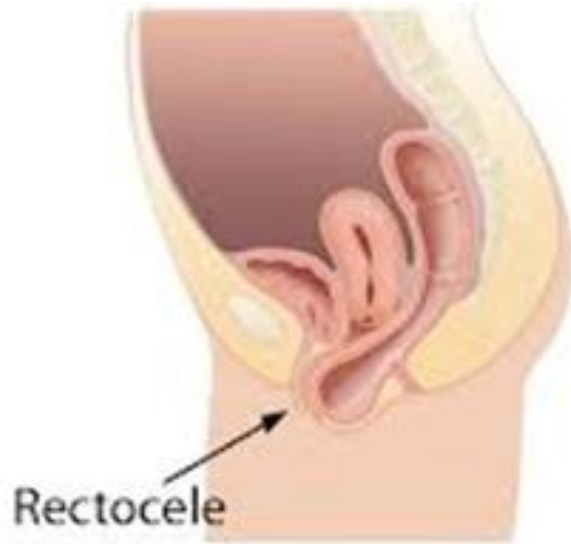

Inflamed hemorrhoids

Hemorrhoids are enlarged veins located within tissues of the lower portion of the rectum or anus

PROLAPSUS (HÓLYAG, VÉGBÉL, MÉH)

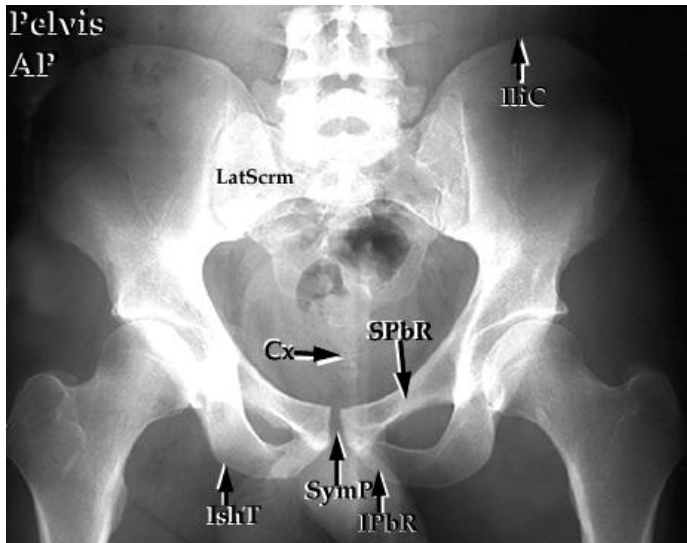

A MEDENCE KÉPALKOTÓ ANATÓMIÁJA

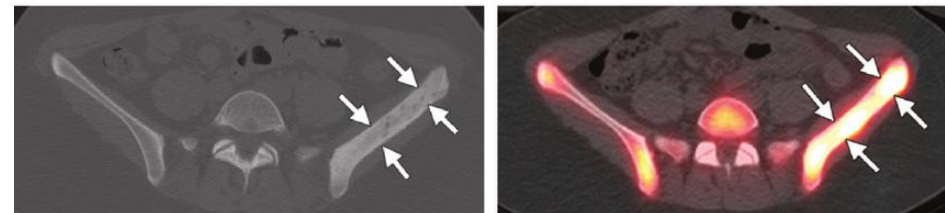
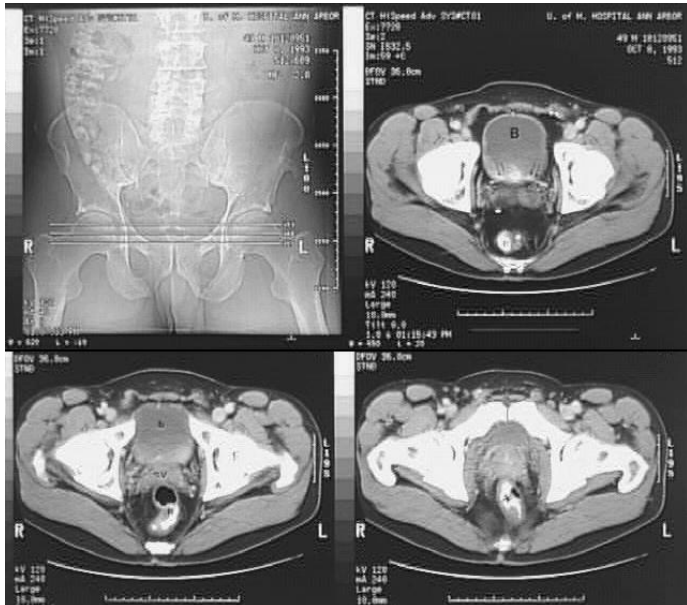
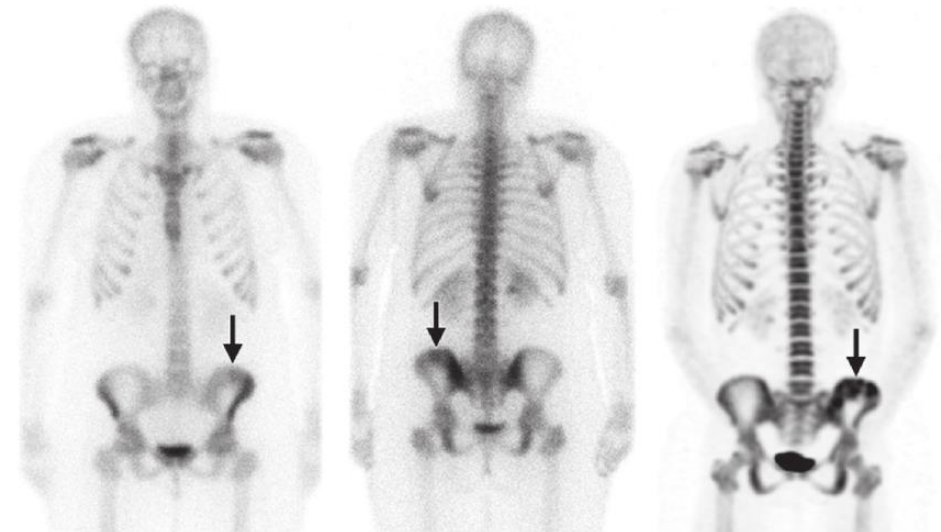
3D MRI

A MEDENCE KÉPALKOTÓ ANATÓMIÁJA

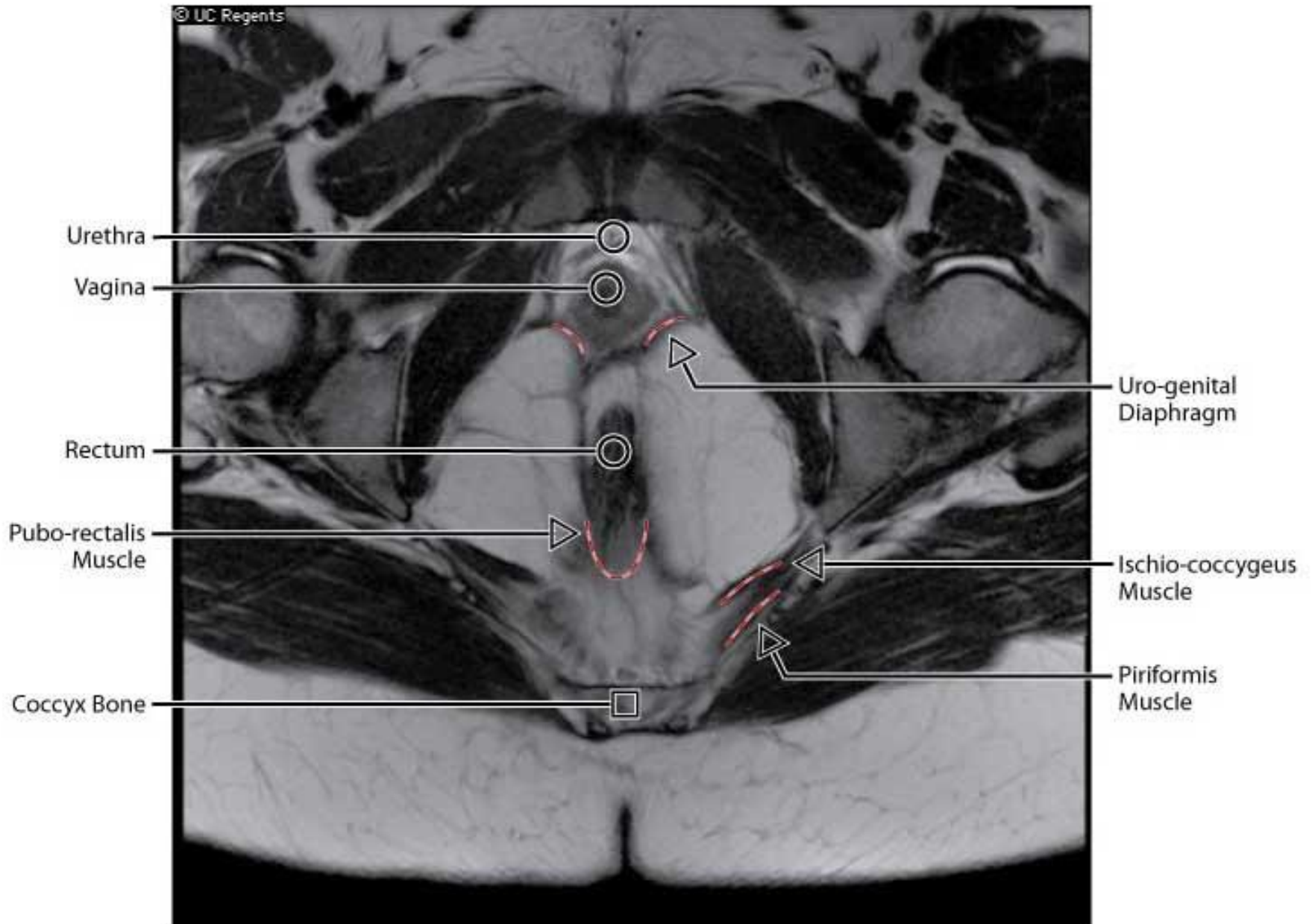
Szcintigráfia

PET CT

Coronal (Frontal) MRI of Pelvic Muscles Above Ischial Tuberosities

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

